

Obec Vrbovce

Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Vrbovce na roky 2024 - 2030

s výhľadom do roku 2040

Spracovateľ

Kopaničiarsky región – miestna akčná skupina
M.R. Štefánika 560/4
907 01 Myjava
tel: 034/653 83 44
www.kopaniarskyregion.sk

© Obec Vrbovce, december 2023

Obsah

1 ÚVODNÁ ČASŤ	5
1.1 Úvod	5
1.2 Poslanie dokumentu PHRSR Vrbovce 2024 – 2030	5
1.3 Východiskové dokumenty	6
2 ANALYTICKÁ ČASŤ	8
2.1 ZÁKLADNÉ ÚDAJE	8
2.2 PRÍRODNO-ENVIRONMENTÁLNA ANALÝZA	9
Geomorfológia územia	9
Klimatické podmienky	10
Pôdne podmienky a pôdny fond	10
Flóra a fauna	11
Ochrana prírody	11
Ovzdušie	12
Hodnotenie kvality vôd	12
Lesy a pôda	12
Hluk	12
Odpadové hospodárstvo	12
Ekosystémové služby	14
2.3 SOCIO-EKONOMICKÁ ANALÝZA	15
Ľudské zdroje	15
Národnostná štruktúra obyvateľstva	20
Vzdelanostná štruktúra obyvateľstva	21
Prognóza vývoja počtu obyvateľov	22
Ekonomika územia	22
Bývanie a bytový fond	26
Občianska vybavenosť	26
Kultúrno-spoločenský život	29
Ostatné služby	31
2.4 ÚZEMNO-TECHNICKÁ ANALÝZA	31
Základná charakteristika mesta z pohľadu širších vzťahov	31
Rozvojové plochy	32
2.5 SWOT ANALÝZA	34
3 STRATEGICKÁ ČASŤ	37
4 IMPLEMENTAČNÁ ČASŤ	43
4.1 PROJEKTOVÉ ZÁMERY A AKTIVITY	43
Priorita 1: Ekonomický rozvoj obce	43
Priorita 2: Rozvoj občianskej vybavenosti	50

Priorita 3: Zvýšenie kvality životného prostredia.....	58
4.2 FINANČNÝ PLÁN	63
4.3 AKČNÝ PLÁN	64
4.4 MONITOROVANIE A HODNOTENIE.....	65
5 ZÁVER.....	67

1 ÚVODNÁ ČASŤ

1.1 Úvod

Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Vrbovce pre roky 2024 - 2030 s výhľadom do roku 2040 (ďalej aj „PHRSR“) je prejavom záujmu obce Vrbovce o udržateľný rozvoj územia s dôrazom na kvalitu života, atraktivitu územia a o koordináciu s relevantnými kľúčovými aktérmi (stakeholderi). Dokument je aktualizáciou existujúcej stratégie obce reflektujúcej nové priority, procesy a inštitucionálne rámce spojené s prípravou na čerpanie zdrojov EŠIF pre obdobie 2021 – 2027 zakotvené v Programe Slovensko a s ním súvisiacich metodických materiáloch.

PHRSR Vrbovce je vypracovaný v zmysle zákona č. 539/2008 Z.z. o podpore regionálneho rozvoja v aktuálnom znení, v súlade s odporúčanou Metodikou tvorby a implementácie programov hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja regiónov, programov rozvoja obcí a skupín obcí s uplatnením princípov udržateľného smart (inteligentného) rozvoja Ministerstva investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie SR pre programové obdobie po roku 2020 a v súlade s Metodikou a inštitucionálnym rámcom tvorby verejných stratégií, ktorá bola schválená Uznesením vlády SR č. 197/2017 z 26. apríla 2017.

Pri jeho vypracovávaní spracovatelia v spolupráci so zadávateľom reflektujú súčasné potreby a požiadavky územia a zároveň očakávania obyvateľov v otázkach budúceho rozvoja obce. Osobitné zameranie na jednotlivé špecifické problematiky rozvoja mesta a návrh stratégie, cieľov a opatrení na ich rozvoj vyplývajú jednak z analýzy dostupných získaných štatistických, resp. faktografických dát, jednak z poznatkov získaných prostredníctvom dotazníkového prieskumu zameraného na otázky kvality života v obci Vrbovce, jednak z konzultácií so samotnými zástupcami obce a jej odborných pracovísk. Všetky získané informácie a požiadavky boli zosumarizované a pri tvorbe PHRSR sa na ne prihliadalo.

Dokument takisto reflektuje výsledky a priebeh implementácie doterajších existujúcich politík obce pri vypracovávaní strategických dokumentov – či už komplexných alebo sektorových, ktoré boli priebežne prijímané a realizované v uplynulých rokoch. Ich východiská a výstupy sa stali jednými z analytických podkladov aj pre PHRSR, ktorý má ambíciu integrujúceho dokumentu ako podkladu pre ďalšiu aktualizáciu nadväzujúcich územnoplánovacích stratégií a dokumentov pre nasledujúce obdobie v reakcii na meniace sa globálne i lokálne výzvy (Územný plán, plán udržateľnej mobility, stratégia adaptácie na klimatickú zmenu, stratégie vzdelávania, poskytovania sociálnych služieb a podobne).

K spracovaniu tohto dokumentu boli prizvaní externí experti, ktorí ho vypracovali v spolupráci s obcou Vrbovce. Všetky dostupné analytické podklady boli pretavené do návrhu implementačného plánu, ktorý je kľúčovým predmetom tohto dokumentu.

1.2 Poslanie dokumentu PHRSR Vrbovce 2024 – 2030

Poslaním dokumentu PHRSR Vrbovce je zadefinovať víziu obce a vypracovať k nej prislúchajúcu stratégiu rozvoja, ktorá by prostredníctvom implementácie konkrétnych opatrení a aktivít výrazne prispela k rozvoju lokálnej ekonomiky a kvalite života obyvateľov.

Zameriava sa najmä na podporu rozvoja konkurencieschopnosti, partnerstiev, rozvoj mesta ako inteligentnej obce (smart village), na celkový rozvoj kvality života, zlepšenie ekosystémových služieb, ako aj celkového manažmentu územia so špeciálnym dôrazom na verejné priestory, priestorov na voľnočasové a športové aktivity, mobilitu a manažment odpadov.

Naplnenie definovanej vízie, špecifických cieľov až po jednotlivé opatrenia a aktivity sa uskutočňujú v navrhnutom časovom a finančnom harmonograme, ktorý je flexibilný – so schopnosťou v každom čase operatívne zareagovať na aktuálny stav technických, finančných či inštitucionálnych možností ich zabezpečenia. V tomto zmysle je PHRSR Vrbovce otvoreným dokumentom, pripraveným kontinuálne reagovať na neočakávané situácie vedúce k prípadnej zmene scenára rozvoja obce, plynúcej tak z prostredia obce, ako i okolitého prostredia. Táto flexibilita je dosahovaná postupmi definovanými v implementačnej časti dokumentu. Predmetom tohto dokumentu je zhodnotenie doterajšieho procesu implementácie vybraných opatrení z iných strategických dokumentov mesta a ich aktualizácia na ďalšie obdobie s ohľadom na súčasnú situáciu a stav rozvoja obce.

1.3 Východiskové dokumenty

Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Vrbovce je súčasťou sústavy základných dokumentov podpory regionálneho rozvoja v Slovenskej republike. Táto sústava je členená na strategické a programové dokumenty vypracovávané na úrovni štátu, sektorov, samosprávnych krajov, regiónov a obcí a programové dokumenty Európskej únie.

Základné východiskové dokumenty na miestnej úrovni:

- Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Vrbovce na roky 2015 - 2022,
- ÚP VÚC Trenčianskeho kraja,
- Zmeny a doplnky k ÚP VÚC Trenčianskeho kraja,
- Územný plán obce Vrbovce,
- Zmeny a doplnky Územného plánu obce Vrbovce,
- Územno-plánovacia dokumentácia v súlade s podkladmi stanovenými zákonom,
- Mapové podklady,
- Programový rozpočet obce Vrbovce na roky 2024-2025,
- Záverečný účet obce Vrbovce za rok 2022.

Základné východiskové dokumenty na regionálnej úrovni:

- Koncepcia rozvoja cestovného ruchu v regióne pod Veľkou Javorinou a Bradlom,
- Stratégia budovania cyklochodníkov a cyklotrás v Kopaničiarskom a Hornáckom regióne,
- Vytrasovanie jazdeckých ciest v Kopaničiarskom a Hornáckom regióne,
- Integrovaná stratégia rozvoja územia Kopaničiarskeho regiónu pre roky 2015-2022,
- Spoločná príhraničná stratégia udržateľného rozvoje Hornácka-Kopaníc pro léta 2014-2020,
- Stratégia rozvoja bežeckého lyžovania a zimnej turistiky v Bielych Karpatoch pre obdobie 2014 – 2020.

Základné východiskové dokumenty na úrovni kraja:

- Program hospodárskeho, sociálneho a kultúrneho rozvoja TSK 2013-2023,
- Integrovaná územná stratégia Trenčianskeho samosprávneho kraja pre programové obdobie 2021-27
- Plán dopravnej obslužnosti na obdobie rokov 2020 - 2025 s výhľadom do roku 2030
- Koncepcia rozvoja sociálnych služieb Trenčianskeho samosprávneho kraja do roku 2030
- Plán udržateľnej mobility Trenčianskeho samosprávneho kraja (horizont do roku 2050)
- Cyklostratégia TSK na roky 2016 - 2030
- Stratégia rozvoja vidieka TSK 2014-2020
- Akčný plán udržateľného energetického rozvoja TSK na roky 2013-2020
- Správa o stave znečisťovania ovzdušia v Trenčianskom kraji v roku 2013,
- Regionálna inovačná stratégia TSK 2013-2020.

Základné východiskové dokumenty na národnej úrovni

- Partnerského dohoda na roky 2021 – 2027,
- Program Slovensko 2021- 2027
- Program cezhraničnej spolupráce Interreg Slovenská republika – Česká republika 2021 – 2027
- Plán obnovy a odolnosti SR
- Strategického plánu Spoločnej poľnohospodárskej politiky pre roky 2023 – 2027

2 ANALYTICKÁ ČASŤ

2.1 ZÁKLADNÉ ÚDAJE

Obec Vrbovce leží na slovensko-českej hranici a je typická početnými kopaničiarskymi osadami. V r. 1930-1936 ich bolo 96, vrátane Chvojnica, ktorá sa v roku 1957 stala samostatnou obcou.

V súčasnosti ich je okolo 60 a sú roztrúsené v kopcoch Bielych Karpát. Väčšina usadlostí je využívaná na chalupárske účely. Kopaničiarske usadlosti tak stratili svoj pôvodný charakter a účel. Niektoré po dlhšom čase opäť ožívajú.

Tabuľka 1 Základné údaje o meste

Základné údaje	
Kraj:	Trenčiansky kraj
Okres:	Myjava
Región:	Kopanice
Poloha:	48°47' S 17°28' V
Nadmorská výška:	318 m.n.m.
Rozloha:	51,52 km ² (5 152 ha)
Počet obyvateľov:	1 413 (31. 12. 2023)
Hustota obyvateľstva:	27,35 obyv./km ²
Nacionálne	
PSČ	906 06
ŠÚJ	504971
EČV	MY
Tel. predvoľba	+421-34
Oficiálne adresy	
Adresa:	Obecný úrad Vrbovce 42, 906 06 Vrbovce
Web:	www.vrbovce.sk
E-mail:	vrbovce.urad@vrbovce.sk
Telefón:	+421 (0)34 6540661

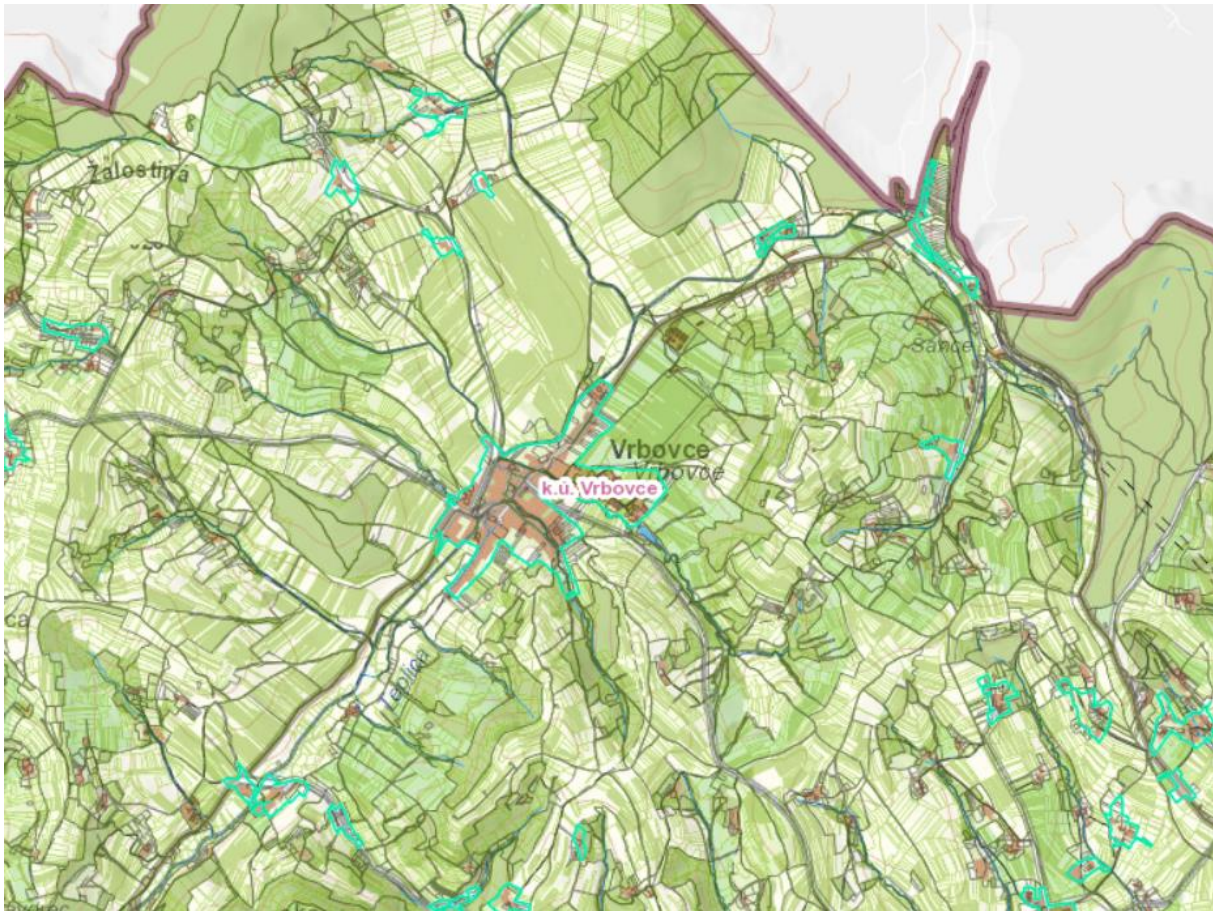
Zdroj: Obec Vrbovce, 2023

Výmera katastrálneho územia obce Vrbovce predstavuje 5 152 ha. Nachádza sa v nadmorskej výške 210 až 620 m. n. m., pričom zastavané územie obce sa nachádza v nadmorskej výške zhruba 315 m. n. m.

Poloha riešeného územia

Katastrálne územie obce Vrbovce sa nachádza v Trenčianskom kraji, v okrese Myjava. Susedí na severe s obcami Javorník, Hrubá Vrbka, Tvarožná Lhota a Kuželov – Česká republika, severovýchodne s obcou Brestovec, východne s Myjavou - časť Turá Lúka, južne s obcou Sobotište a západnú, najdlhšiu hranicu má s obcou Chvojnica.

Mapa 1 Katastrálne územie obce Vrbovce

Zdroj: <https://zbgis.skgeodesy.sk/>

2.2 PRÍRODNO-ENVIRONMENTÁLNA ANALÝZA

Geomorfológia územia

Z geomorfologického hľadiska sa kataster obce Vrbovce nachádza v provincii Západné Karpaty a v oblasti Slovensko-moravské Karpaty. Najväčšiu časť územia zaberajú Biele Karpaty, oddiel Žalostinská vrchovina. Jej najvyššími vrchmi sú Žalostiná (621 m), Ostrý vrch (602 m), Pecková (575 m), Vesný vrch (564 m) a Lipový vrch (514 m). Na juhovýchode je územie obce ohraničené Myjavskou pahorkatinou. Charakter územia je pahorkatinno - vrchovinný.

Geologickú stavbu charakterizujú flyšové sedimenty, ktoré sa vyvrásnili koncom starších treťohôr a sú typické rytmickým striedaním ílovcov, vápenatých pieskovcov a hnedých pôd. V katastrálnom území obce Vrbovce sa nenachádzajú ložiská vyhradených nerastov.

Voda - kvalita povrchových a podzemných vôd

Katastrálne územie obce Vrbovce patrí do povodia vodného toku Teplica, ktorá preteká južnou časťou katastra. Pramení v Bielych Karpatoch a vlieva sa do rieky Myjava. Na toku Zápasečník je v katastri obce vybudovaná vodná nádrž Vrbovce. Oblasť riešeného územia obce je chudobná na zásoby podzemných vôd, dajú sa využiť iba na lokálne zásobovanie.

Klimatické podmienky

Prevažná časť územia Malých Karpát, Myjavskej pahorkatiny a Bielych Karpát patrí do mierne teplej klimatickej oblasti. Podnebie je z hľadiska zrážok mierne vlhké až vlhké s miernou zimou. So stúpajúcou nadmorskou výškou zrážok pribúda. Podľa Klimatického atlasu SHMÚ (1961-2010) patrí obec Vrbovce do regiónu, kde:

- Priemerný ročný úhrn zrážok: 701-800 mm;
- Priemerný sezónny počet dní so snehovou pokrývkou: 61 – 75 dní;
- Priemerná ročná teplota: 8 - 9 °C;
- Priemerná ročná rýchlosť vetra: 2 – 4 m/s.

Pôdne podmienky a pôdny fond

Celková výmera územia obce je 5 151,96 ha. Z toho tvorí 3 841,86 ha poľnohospodárska pôda, čo predstavuje 74,57 % z celkového územia obce. Nepoľnohospodárska pôda teda tvorí 25,43 % - 1 310,09 ha. Podrobnejšiu štruktúru pôdneho fondu obsahuje Tabuľka 2. S najväčšou rozlohou sa na území nachádzajú trvalé trávnaté porasty, ktoré tvoria až 41,61 % celkového územia. Prevažne ide o kvetnaté lúky, ktorými je táto oblasť typická. Nasleduje orná pôda, ktorá tvorí 29,94 % územia.

V záujmovom území sa vyskytujú dva druhy pôdy – hlinité pôdy a ílovo-hlinité pôdy. Zo subtypov sú to potom fluvizeme pozdĺž vodných tokov a kambizeme vyskytujúce sa v chotári obce. Na ílovitejších vrstvách zvetralín sa utvorili pseudogleje. Pôdy tejto skupiny sú do veľkej miery využívané poľnohospodársky.

Pôdy patria do výrobného typu jačmenno - zemiakárskeho. Sadia sa tu prevažne zemiaky, kukurica, obiloviny (jačmeň, pšenica, raž, ovos).

Tabuľka 2 Pôdny fond v roku 2022

Pôdny fond	Rozloha (ha)	Rozloha (%)
Poľnohospodárska pôda:		
- Orná pôda	1 542,29	29,94
- TTP	2 143,54	41,61
- Záhrady	128,53	2,49
- Ovocný sad	27,50	0,53
Spolu poľnohospodárska pôda	3 841,86	74,57
Nepoľnohospodárska pôda:		
- Lesné pozemky	901,30	17,49
- Vodné plochy	43,66	0,85
- Zastavané plochy	262,64	5,10
- Ostatné plochy	102,50	1,99
Spolu nepoľnohospodárska pôda	1 310,09	25,43
Celkom pôda	5 151,96	100,00

Zdroj: Štatistický úrad SR (2023), <https://slovak.statistics.sk/>

Flóra a fauna

Na území celej obce sa nachádzajú najmä dubovo-hrabové lesy karpatské. V povodí rieky Teplica sú to vrbovo-topoľové lesy a v horských oblastiach sa vyskytujú bresty, hraby, duby, buky a jasene.

V obci prevládajú najmä kvetnaté lúky, kde rastie prvosienka jarná, plúčnik mäkký, ďatelina horská, na mokradiach podbeľ, páperník, záružlie, na Ostrom vrchu možno ešte objaviť kavyľ tenkolistý i ostricu nízku. Lúky, ktoré neboli hnojené umelými hnojivami sú bohaté na výskyt chránených orchideí. V katastri obce Vrbovce je množstvo starých líp, vysadených v obci a jednotlivých osadách.

Z lovnéj zveri je najpočetnejšia srnčia a jelenia zver. V pohraničných lesoch s Moravou žije daniel a v menšom počte i muflón. V revíre sa nachádza aj diviak, líška, bažant, ojedinele i jazvec. Z vtáctva sa na území nachádza ďateľ veľký, škorec obyčajný, sýkorka veľká, kukučka obyčajná, žlna zelená, bocian biely a iné. Vodná nádrž je zarybnená kaprom a amurom.

Ochrana prírody

V zmysle zákona č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších právnych predpisov sa na území Slovenskej republiky rozlišuje päť stupňov územnej ochrany, pričom pre každý stupeň sa určujú činnosti, ktoré podliehajú súhlasu orgánov ochrany prírody, alebo sú v určitých územiach obmedzené alebo zakázané. Tento zákon definuje ochranu prírody ako predchádzanie a obmedzovanie zásahov, ktoré ohrozujú, poškodzujú alebo ničia podmienky a formy života, prírodné dedičstvo, vzhľad krajiny, znižujú jej ekologickú stabilitu, ako aj odstraňovanie následkov takýchto zásahov. Ďalej tento zákon upravuje druhovú ochranu, ochranu drevín, pôsobnosť orgánov štátnej správy a obcí, práva a povinnosti právnických a fyzických osôb a zodpovednosť za porušenie povinností na úseku ochrany prírody a krajiny.

Významným veľkoplošne chráneným územím, zasahujúcim do časti katastru obce Vrbovce je Chránená krajinná oblasť Biele Karpaty. Na území obce sa nachádzajú 4 maloplošné chránené územia – prírodné pamiatky:

- Prírodná pamiatka Bučkova jama- cieľom je zachovať veľkú biodiverzitu územia.
- Prírodná pamiatka Kožíkov vrch- cieľom je zamerať sa na ochranu nehnojených stoklasových lúk s výskytom vstavačovitých rastlín.
- Prírodná pamiatka Malejov- cieľom je zamerať sa na ochranu nehnojených lúk s výskytom vstavačovitých rastlín, mäkkýšov a teplomilného hmyzu.
- Prírodná pamiatka Štefanová- cieľom je zamerať sa na ochranu zvyšku lúk masívu Žalostinej na zosuvnom podklade s výskytom vzácnych druhov rastlín a živočíchov.

V rámci sústavy chránených území členských krajín Európskej únie **Natura 2000**, ktorej cieľom jej vytvorenia je zachovanie prírodného dedičstva rozoznávame 2 typy území:

- osobitne chránené územia – vyhlasované na základe smernice o vtákoch – v národnej legislatíve: **chránené vtáčie územia**;
- osobitné územia ochrany – vyhlasované na základe smernice o biotopoch – v národnej legislatíve: **územia európskeho významu**.

Prírodná pamiatka Žalostiná je územím európskeho významu a súčasťou sústavy NATURA 2000. Je jedným z mála zachovalých zosuvných pramenísk v západnej časti Bielych Karpát.

Ovzdušie

Najbližšie väčšie zdroje znečistenia ovzdušia sa nachádzajú v mestách Senica a Myjava. Vzhľadom na vzdialenosť priemyselných zón a väčších sídel patrí územie obce do oblasti so slabým znečistením ovzdušia.

Obec je plynofikovaná, čo má značný vplyv na znižovanie emisií v ovzduší. Znečistenie ovzdušia v obci však môže spôsobovať kúrenie uhlím v rodinných domoch a takisto výfukové plyny z automobilovej dopravy, ktorých koncentrácia v poslednom období prudko rastie.

Hodnotenie kvality vôd

Obec má vybudovanú verejnú vodovodnú sieť, prostredníctvom ktorej je obec zásobovaná kvalitnou pitnou vodou, pričom hlavne v osadách sú zdrojom vody vlastné studne.

V obci sa nenachádza kanalizácia ani čistička odpadových vôd. Majitelia žump, septikov sú povinní likvidovať kaly v čistiarňach odpadových vôd na vlastné náklady a u organizácie, ktorá je poverená zberom tohto odpadu.

Riziko ohrozenia podzemných vôd je v danom území veľmi nízke. Kvalita povrchových vôd je v území výraznejšie ovplyvňovaná len ľudskou činnosťou, najmä vypúšťaním odpadových vôd do vodného toku. V odberovom mieste Teplica - Pod Senicou boli v roku 2014 namerané zvýšené hodnoty N-NO₂, CA a AOX.

Lesy a pôda

Ako najzávažnejší problém sa javí ohrozenie poľnohospodárskej pôdy eróziou. Nestabilnými územiami sú strmé svahy Bielych Karpát. Najčastejšie ide o vodnú eróziu. Príčinou daného stavu je nevhodné usporiadanie štruktúry krajiny – nadmerná rozloha ornej pôdy na úkor pasienkov a lúk, veľké hony, výrub remízok. Z lesných ekosystémov zostali nepravidelné systémy bučín, dubín a hrabín. Len ojedinele sa vyskytuje výsadba ihličnanov.

Hluk

Na obyvateľov obce a životné prostredie vzhľadom na jej umiestnenie hluk nevyplýva negatívne. Zaťaženie hluku z automobilovej dopravy môžu vnímať negatívne iba obyvatelia, ktorí majú rodinné domy pozdĺž cestného koridoru ČR- Senica alebo Vrbovce - Myjava.

Odpadové hospodárstvo

Nakladanie s odpadmi v území obce upravuje a riadi Všeobecné záväzné nariadenie o nakladaní s komunálnymi odpadmi a s drobnými stavebnými odpadmi na území obce Vrbovce č. 2/2021.

Obec zabezpečuje zvoz komunálneho odpadu i jeho vytriedených zložiek vo vlastnej režii. Občania majú k dispozícii i zberné miesto, kde je možné odložiť všetky druhy komunálneho odpadu z domácností v obci.

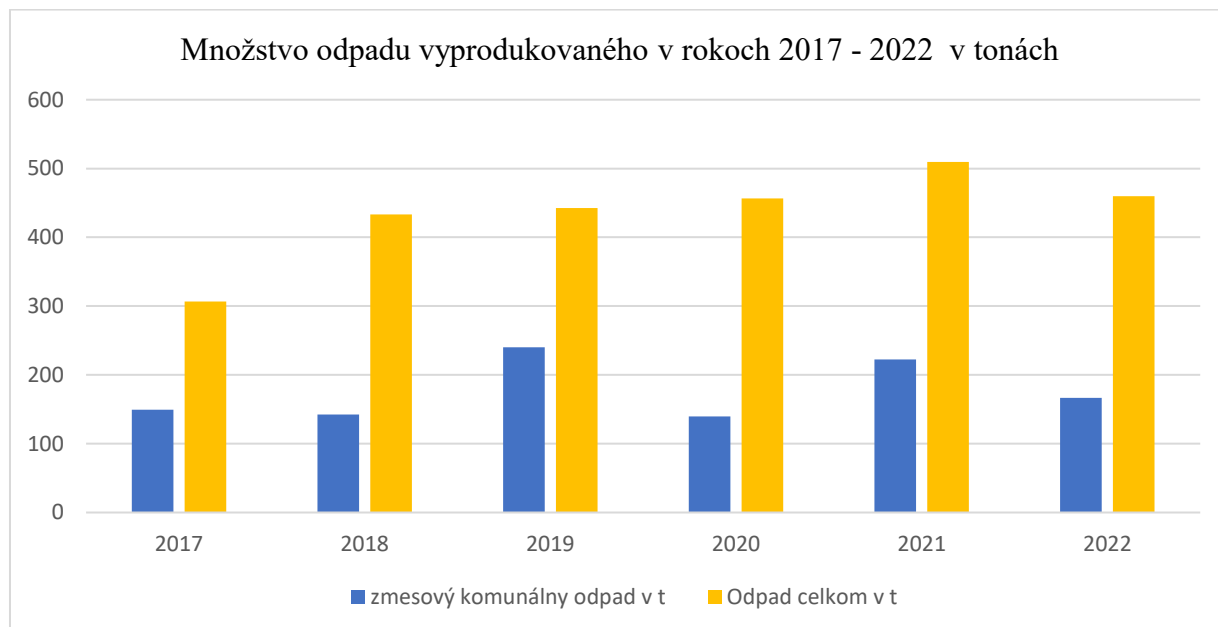
Z posledného stĺpca tejto tabuľky možno vidieť, ako rastie množstvo každoročne vyseparovaného odpadu.

Tabuľka 3 Množstvo odpadu v tonách v rokoch 2017 - 2022

Množstvo odpadu / rok v tonách	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Zmesový komunálny odpad	149,37	142,57	240,15	139,47	222,43	166,78
objemový odpad	118,14	170,82	57,84	99,23	39,80	64,63
Drobný stavebný odpad	-	-	-	6,36	-	-
Papier	3,28	6,45	9,35	14,5	11,85	13,7
Plasty	5,4	2,42	9,58	19,96	32,23	24,57
Sklo	17,78	16,88	24,99	28,75	34,80	34,38
Viacvrstvé kombinované materiály	-	-	0,145	0,03	-	-
kovy	6,63	10,66	15,35	25,59	33,50	19,34
BIO/BRKO	-	67,62	48	42	35	24
Textil a šatstvo	-	11,11	23,82	33,62	33,63	37,06
Odpad celkom v t:	306,47	433,39	442,79	456,65	509,72	459,66
Miera vytriedenia v %	12,7	28,15	32,70	46,33	48,14	49,49

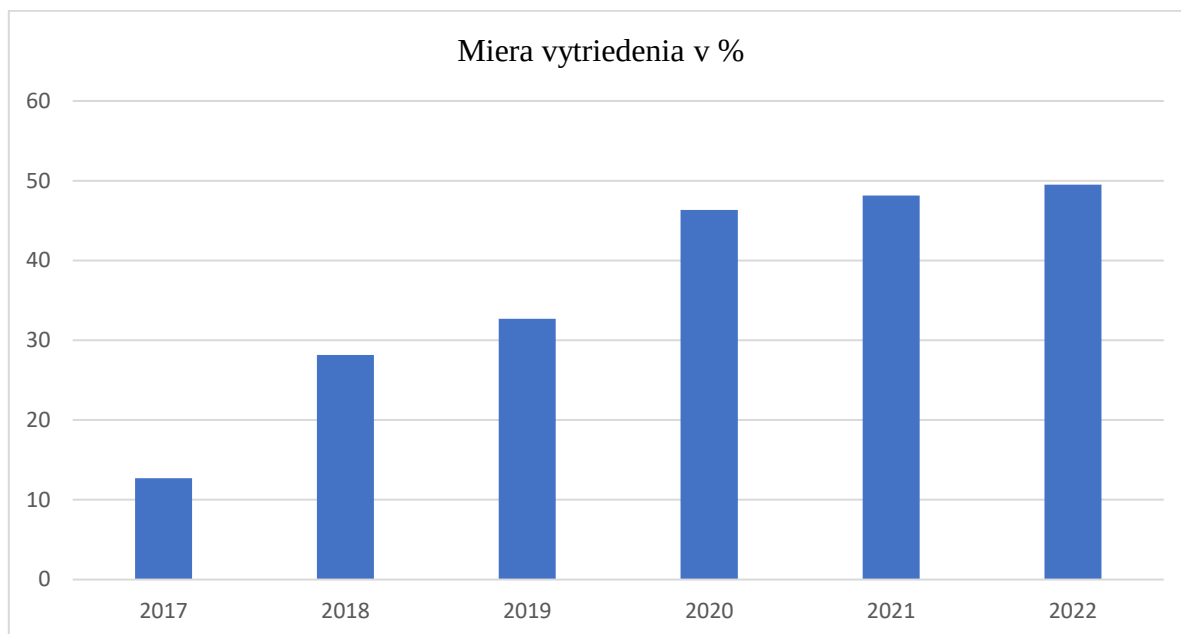
Zdroj: Obec Vrbovce, 2023

Graf 1

Zdroj: Obec Vrbovce, 2023

Graf 2

Zdroj: Obec Vrbovce, 2023

Z pohľadu budúcnosti by bolo pre obec potrebné vytvoriť dlhodobú koncepciu nakladania s odpadmi, ktorá bude reflektovať nastupujúce globálne výzvy na znižovanie objemov skládkovaného odpadu a naopak zvyšovanie efektivity zhodnocovania odpadov, tzn. jeho recyklácie, up-cyklácie a energetického zhodnocovania.

Ekosystémové služby

Pravdepodobný budúci vývoj klímy znamená aj pre oblasť Vrbovíc, že bude nevyhnutné očakávať dôsledky globálnej zmeny klímy. Ich prejavy sú v náraste priemerných teplôt, poklese zrážkových úhrnov, snehovej pokrývky a poklese relatívnej vlhkosti vzduchu. Pravdepodobne pôjde aj o prehľbovanie extrémov prejavujúcich sa v intenzite zrážok a povodní a naopak, dlhotrvajúcich období sucha, so sprievodným javom poklesu prietoku riek a zníženia pôdnej vlhkosti.

Za tejto situácie je nevyhnutné prijímať účinné opatrenia na zmiernenie dopadov zmeny klímy, predovšetkým v podobe zelenej a modrej infraštruktúry v sídelnom prostredí, ktorá má zároveň potenciál posilniť ekonomickú výkonnosť územia.

Prvky zelenej infraštruktúry ako sú parky, zeleň v zástavbe, komunikáciách, cintorínoch, brehové porasty, chmeľnice, záhradkárske oblasti, trvalo trávnaté porasty, nelesná drevinová vegetácia, remízky, neudržiavaná zeleň, lesné porasty, orná pôda, a pod. majú potenciál regulovať mikroklimu, zabezpečovať cirkuláciu vzduchu, tlmiť nárazový vietor, znižovať prašnosť a hlučnosť, filtrovať vodu, znižovať riziko povodní po privalových dažďoch, znižovať energetickú náročnosť (formou tienenia v lete, a tepelnej izolácie v zime) ako aj prispievať k ukladaniu uhlíka vo vegetácii a pôde (uhlík je zložkou hlavného skleníkového plynu CO₂), chrániť pôdu a zabráňovať jej erózii. Prvky modrej infraštruktúry ako zberné jazierka, prirodzené a umelé vodné toky, kanály, fontány, mokrade, malé vodné plochy a pod., takisto napomáhajú regulácii mikroklimy, odtoku vody i zvyšovaniu kvality ovzdušia.

Okrem uvedených regulačných funkcií, poskytujú zelená a modrá infraštruktúra aj ďalšie ekosystémové služby za aké sa považujú kultúra, rekreácia, oddych a iné služby s priaznivým účinkom na zdravie a psychiku miestneho obyvateľstva, a rovnako aj podporné služby ako je cyklus živín, produkcia kyslíka (fotosyntéza), produkčné funkcie v prípade ovocných a zeleninových záhrad a pod.

Uvedené ekosystémové služby majú pozitívne dopady aj na ekonomiku mesta a obyvateľov. Znižujú energetické náklady na klimatizáciu, resp. ochladzovanie v lete a naopak na vykurovanie v zime, zatraktívňujú územie, čím sa zvyšuje bonita pozemkov a budov, a v neposlednom rade stabilizáciou prostredia napomáhajú eliminácii nákladov na odstraňovanie následkov nepredvídaných prírodných udalostí a katastrof v mestách (povodne, veterné smršte, erózie pôdy a pod.).

2.3 SOCIO-EKONOMICKÁ ANALÝZA

Ludské zdroje

Vývoj počtu obyvateľov

Charakteristikou demografického vývoja v obci Vrbovce je dlhoročný pokles počtu obyvateľstva. Tento trend je kontinuálny a nedarí sa ho zmeniť.

Kým v roku 2003 žilo v obci 1 584 obyvateľov, do roku 2014 sa ich počet znížil na 1 539, čo predstavuje zhruba 3%-ný pokles, na konci sledovaného obdobia v roku 2022 mala obec Vrbovce 1 413 obyvateľov, čo je pokles o viac ako 8 % (tabuľka 4, graf 3). Tento vývoj je pre obec do budúcnosti nepriaznivý, preto je dôležité v záujme ďalšieho zdravého a udržateľného rozvoja zvyšovať atraktivitu obce pre mladé rodiny s deťmi a zabezpečovať dostupnosť a kvalitu poskytovaných služieb v obci.

Ku koncu roka 2022 žilo v obci Vrbovce 1 413 obyvateľov. Z celkového počtu obyvateľov tvorilo za r. 2022 predproduktívne obyvateľstvo 14,23%, produktívne obyvateľstvo 63,06% a poproduktívne obyvateľstvo 22,72% (graf 5). Z hľadiska ďalšieho vývoja obyvateľov má značný význam zastúpenie obyvateľov v predproduktívnom veku (0-14 rokov), ktoré je v tomto prípade nižšie ako poproduktívna zložka obyvateľstva. Tento fakt potvrdzuje i ukazovateľ vnútornej demografickej kvality a reprodukčnej vitality súčasného obyvateľstva - index vitality populácie, ako pomer predproduktívnej a poproduktívnej zložky (tabuľka 4).

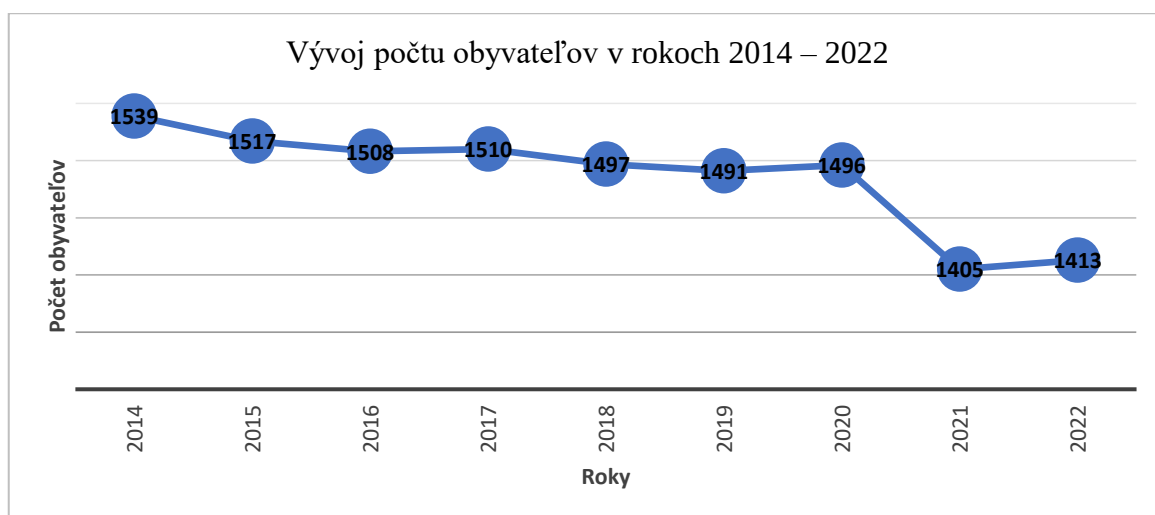
Vývoj tohto indexu zobrazuje graf 4, kde môžeme vidieť, že v obci index vitality od r. 2018 klesá, čo značí starnutie populácie.

Tabuľka 4 Demografická štruktúra obyvateľov v rokoch 2014 - 2022

			2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
	Predprod.	Spolu	197	193	200	205	211	209	212	199	201
		%	12,80	12,72	13,26	13,58	14,09	14,02	14,17	14,16	14,23
	Produkt	Spolu	1034	1019	1012	1006	987	980	972	894	891
		%	67,19	67,17	67,11	66,62	65,93	65,73	64,97	63,63	63,06
	Poprodukt	Spolu	308	305	296	299	299	302	312	312	321
		%	20,01	20,11	19,63	19,80	19,97	20,25	20,86	22,21	22,72
Spolu			1539	1517	1508	1510	1497	1491	1496	1405	1413
Index vitality			63,96	63,28	67,57	68,56	70,57	69,21	67,95	63,78	62,62

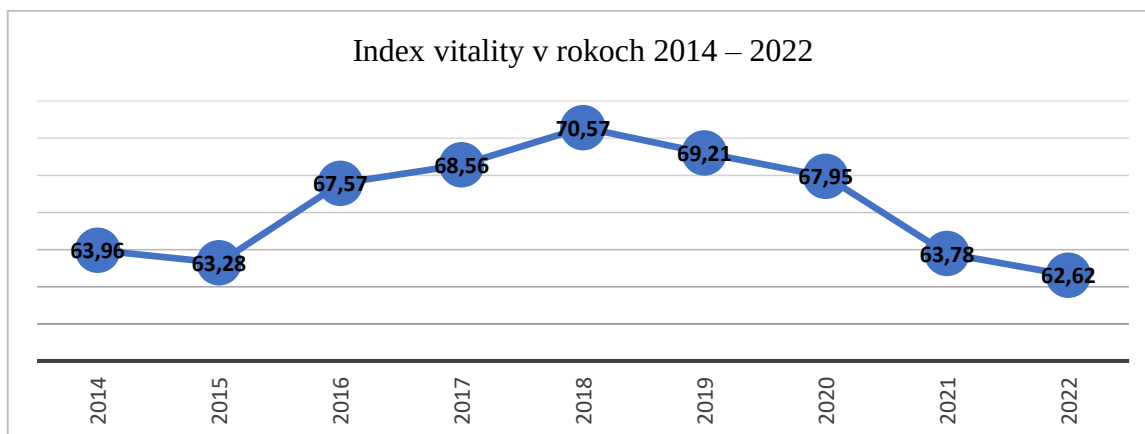
Zdroj: Štatistický úrad SR (2023); <https://slovak.statistics.sk/>

Graf 3

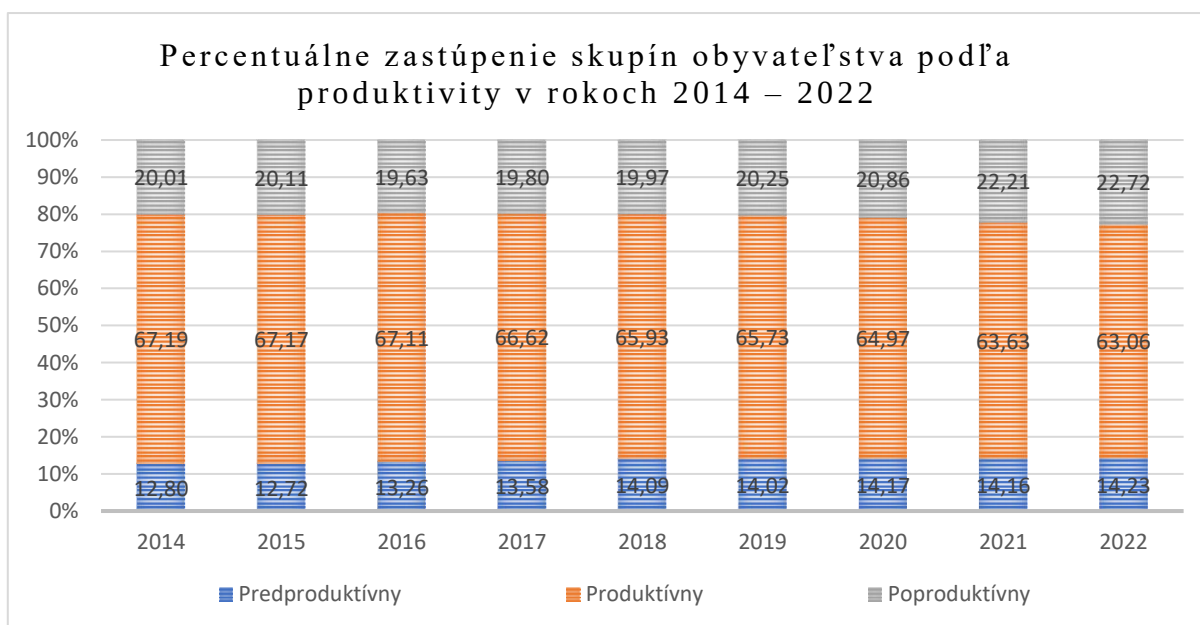
Zdroj: Štatistický úrad SR (2023); <https://slovak.statistics.sk/>

Graf 4

Zdroj: Štatistický úrad SR (2023); <https://slovak.statistics.sk/>

Graf 5

Zdroj: Štatistický úrad SR (2023); <https://slovak.statistics.sk/>

Migrácia obyvateľstva je ovplyvňovaná ekonomickou situáciou obce a mierou nezamestnanosti, situáciou na trhu práce či bytovou výstavbou a dostupnosťou bývania. Na základe tabuľky 5 môžeme konštatovať, že prirodzený prírastok/úbytok obyvateľstva v obci sa z dlhodobého hľadiska pohybuje v záporných hodnotách. Príčinou tohto javu je fakt, že v sledovanom období v obci viac obyvateľov zomrelo ako sa narodilo. Migračný prírastok/úbytok obyvateľstva naproti tomu dosahuje kolísavo kladné a záporné hodnoty. V období rokov 2014 až 2022 dosiahol migračný prírastok hodnotu 12 obyvateľov. Tento migračný prírastok je daný rozdielom medzi počtom prisťahovaných (252) a odsťahovaných (240). Medzi faktory ovplyvňujúce vývoj migrácie patrí celková ekonomická situácia obce, poloha obce, situácia na trhu práce, bytová výstavba a možnosť získania bytu. Pri celkovom prirodzenom úbytku 91 obyvateľov a migračnom prírastku 12 obyvateľov je v sledovanom 9-ročnom období celkový úbytok 79 obyvateľov.

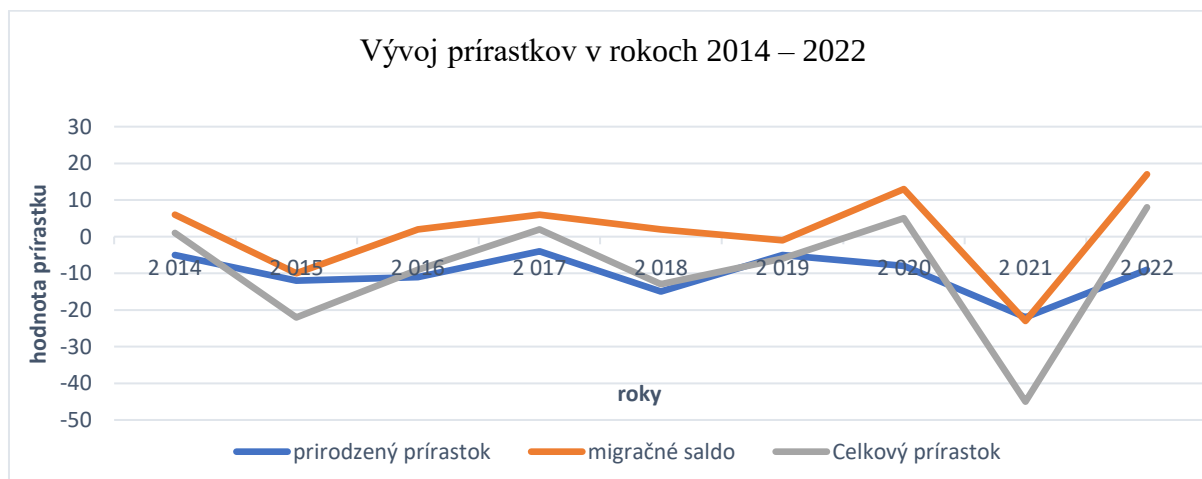
Jednou z najväčších výziev ďalšieho rozvoja obce bude riešenie problémov spojených s ďalším demografickým vývojom. Stabilizáciu počtu obyvateľstva, schopnosť pritiahnúť nových obyvateľov a udržať si súčasných obyvateľov možno dosiahnuť len vhodnou politikou a stratégiou zo strany obce, ktorá bude otvorená voči obyvateľom, orientovaná na mladé rodiny s deťmi, rozvoj cenovo dostupného avšak kvalitného bytového fondu a zlepšenie dostupnosti sociálnej a zdravotnej starostlivosti v obci, príp. zabezpečenie lepšej dostupnosti k týmto službám v okolitých mestách.

Tabuľka 5 Pohyb obyvateľstva v rokoch 2014 – 2022

<i>Bilancia obyvateľstva</i>	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	spolu
Živonarodení	11	12	13	10	17	13	9	10	9	104
Zomrelí	16	24	24	14	32	18	17	32	18	195
Prir. prírastok/úbytok	-5	-12	-11	-4	-15	-5	-8	-22	-9	-91
Priťahovaní	33	24	37	27	22	29	27	19	34	252
Odstťahovaní	27	34	35	21	20	30	14	42	17	240
Migr. prírastok/úbytok	6	-10	2	6	2	-1	13	-23	17	12
Celkový prírastok	1	-22	-9	2	-13	-6	5	-45	8	-79

Zdroj: Štatistický úrad SR (2023); <https://slovak.statistics.sk/>

Graf 6

Zdroj: Štatistický úrad SR (2023); <https://slovak.statistics.sk/>

Náboženská štruktúra obyvateľstva

Náboženským vyznaním sa rozumie účasť obyvateľstva na náboženskom živote niektorej cirkvi, alebo vzťah k nej. Najviac obyvateľov – 67,45 % sa pri poslednom sčítaní ľudu v roku 2021 hlásilo k evanjelickej cirkvi augsburského vyznania, pričom v roku 2011 to bolo 77,34%. Pomer rímsko-katolíckeho vierovyznania vzrástol zo 7,17% (2011) na 7,79% (2021). O 9,65 % vzrástol aj pomer tých, čo sú bez vyznania (zo 7,04 % na 16,69 %). Tých, ktorí sa

v SODB 2021 k svojmu vierovyznaniu nevyjadrili bolo 5,52 %. Okrem týchto sa v obci nachádzajú aj občania, ktorí sa hlásia k Náboženskej spoločnosti Jehovovi svedkovia, cirkvi evanjelickej metodistickej, cirkvi pravoslávnej a cirkvi gréckokatolíckej.

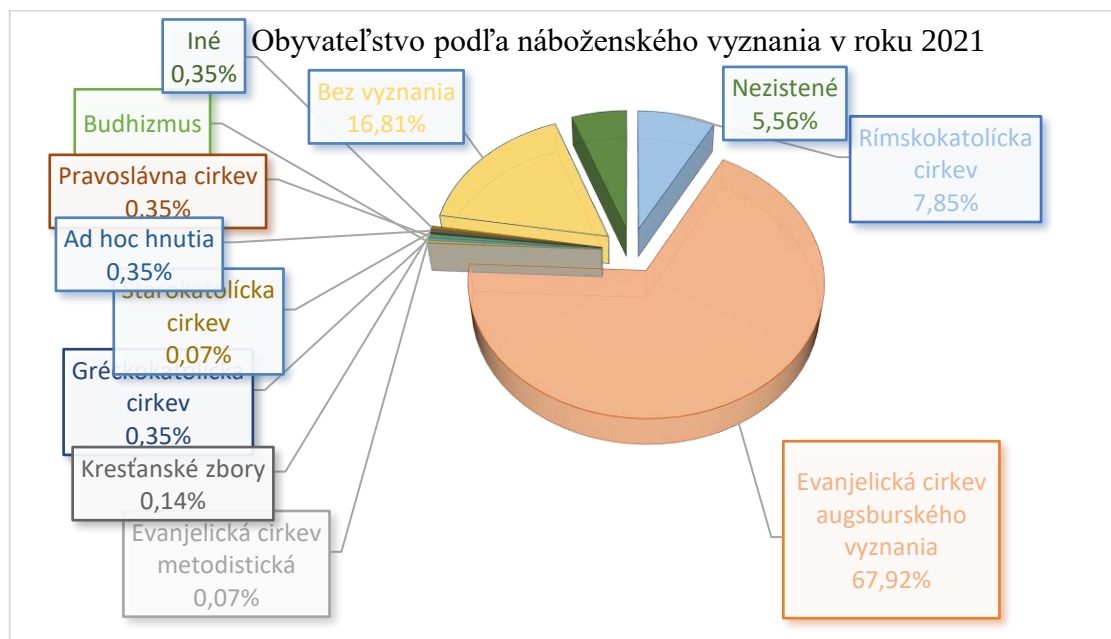
Svoje zastúpenie v obci majú i ostatné (Iné) náboženstvá, tieto však dosahujú hodnoty nižšie ako 1%, preto sú zo štatistického hľadiska nevýznamné. Podrobnú štruktúru obyvateľov obce Vrbovce podľa náboženského vyznania znázorňuje tabuľka 6 a graf 7.

Tabuľka 6 Obyvateľstvo podľa náboženského vyznania porovnanie rokov 2021 a 2011

Náboženské vyznanie	SODB 2021		SODB 2011	
	Spolu	%	Spolu	%
Rímskokatolícka cirkev	113	7,79	111	7,17
Evanjelická cirkev augsburského vyznania	978	67,45	1 198	77,34
Evanjelická cirkev metodistická	1	0,07	6	0,39
Náboženská spoločnosť Jehovovi svedkovia	8	0,55	11	0,71
Pohanstvo a prírodné duchovno	2	0,14	nesledované	0,00
Budhizmus	3	0,21	0	0,00
Gréckokatolícka cirkev	5	0,34	4	0,26
Pravoslávna cirkev	5	0,34	1	0,06
Kresťanské zbory	2	0,14	nesledované	x
Starokatolícka cirkev	1	0,07	nesledované	x
Ad hoc hnutia	5	0,34	nesledované	x
Iné	5	0,34	8	0,52
Bez vyznania	242	16,69	109	7,04
Nezistené	80	5,52	100	6,46
Spolu	1 450	100	1 549	100

Zdroj: SODB SR 2021 (2023); <https://www.scitanie.sk/>

Graf 7

Zdroj: SODB SR 2021 (2023); <https://www.scitanie.sk/>

Národnostná štruktúra obyvateľstva

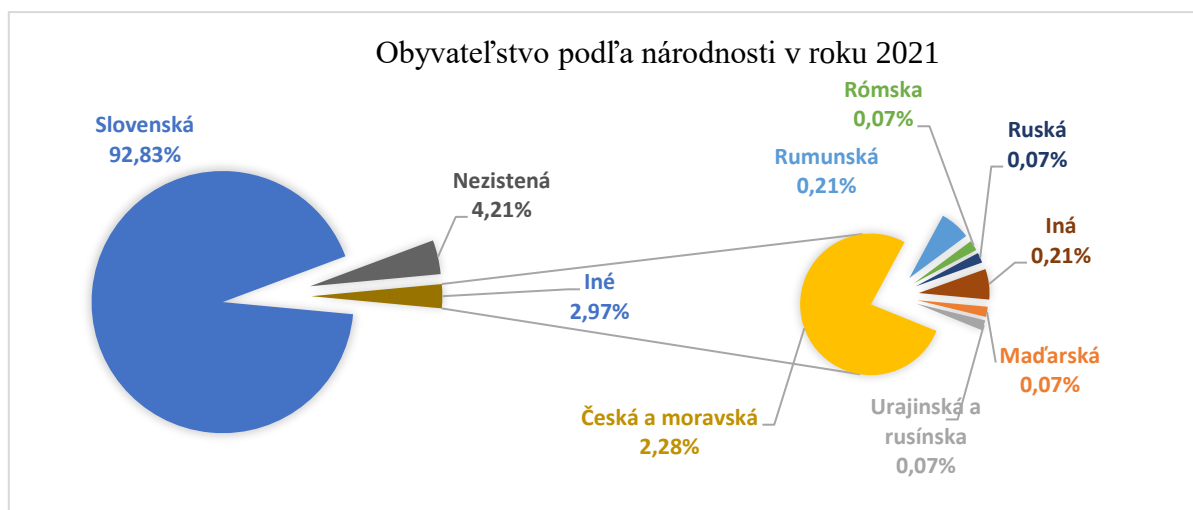
Národnosťou sa rozumie príslušnosť osoby k národu, národnostnej menšine alebo etnickej menšine. Pre určenie národnosti nie je rozhodujúca materinská reč, ani reč, ktorú občan prevažne používa alebo lepšie ovláda, ale jeho vlastné rozhodnutie o príslušnosti k národu, národnostnej menšine alebo etnickej menšine. Národnostné zloženie v obci Vrbovce možno pokladať za výrazne homogénne, nakoľko k slovenskej národnosti sa hlási až 92,83 %, čo je oproti predchádzajúcemu SODB o 2,2 % menej. Česká a moravská národnosť je zastúpená 2,28 %-ným podielom, maďarská 0,07 %-ným, ukrajinská a rusínska 0,07 %-ným na zložení obyvateľstva. Zvýšil sa tiež pomer tých obyvateľov, ktorí sa k národnosti v SODB 2021 nevyjadrovali o 1,82 %.

Tabuľka 7 Obyvateľstvo podľa národnosti

Národnosť	SODB 2021		SODB 2011	
	Spolu	%	Spolu	%
Slovenská	1 346	92,83	1 472	95,03
Maďarská	1	0,07	1	0,06
Ukrajinská a rusínska	1	0,07	2	0,13
Česká a moravská	33	2,28	36	2,32
Rumunská	3	0,21	nesledované	nesledované
Rómska	1	0,07	nesledované	nesledované
Vietnamská	1	0,07	nesledované	nesledované
Iná	3	0,21	1	0,06
Nezistená	61	4,21	37	2,39
Spolu	1 450	100,00	1 549	100,00

Zdroj: SODB SR 2021 (2023); <https://www.scitanie.sk/>

Graf 8

Zdroj: SODB SR 2021 (2023); <https://www.scitanie.sk/>

Vzdelanostná štruktúra obyvateľstva

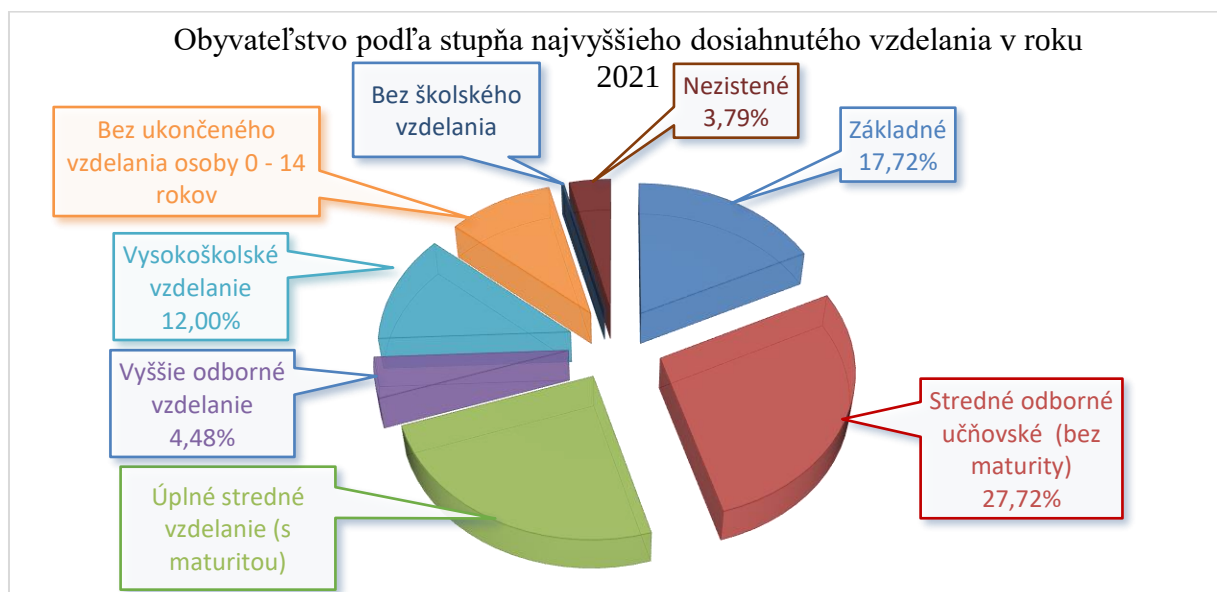
Vzdelanostná štruktúra obyvateľstva má pre ďalší rozvoj obce zásadný význam. Školské vzdelanie je výrazom kultúrnej vyspelosti každej spoločnosti. Je jedným z činiteľov, ktoré ovplyvňujú životnú úroveň a podmieňujú úspešný rozvoj národného hospodárstva vo všetkých jeho oblastiach. Podľa SODB 2021 v stupni dosiahnutého vzdelania je najpočetnejšia skupina obyvateľov obce, ktorá dosiahla stredné odborné učňovské vzdelanie (bez maturity) - 27,72 % (slovenský priemer je 19,22 %). Ako pozitívum však môžeme vnímať pokles obyvateľov so základným vzdelaním od r. 2011 o 3,78 %. Druhou najpočetnejšou skupinou je dosiahnuté úplné stredné vzdelanie (s maturitou) – 24,34 % (slovenský priemer je 24,66 %). Nasleduje základné vzdelanie s 17,72 %. Vysokoškolské vzdelanie dosiahlo 12 % obyvateľov obce, čo je nárast o 3,22 %. Podrobnú štruktúru obyvateľov obce Vrbovce podľa vzdelania znázorňuje tabuľka 8 a graf 9.

Tabuľka 8 Obyvateľstvo podľa stupňa najvyššieho dosiahnutého vzdelania

Najvyššie dosiahnuté vzdelanie	SODB 2021		SODB 2011	
	Spolu	%	Spolu	%
Základné	257	17,72	333	21,50
Stredné odborné učňovské (bez maturity)	402	27,72	458	29,57
Úplné stredné vzdelanie (s maturitou)	353	24,34	387	24,98
Vyššie odborné vzdelanie	65	4,48	13	0,84
Vysokoškolské vzdelanie	174	12,00	136	8,78
Bez ukončeného vzdelania osoby 0 - 14 rokov	141	9,72	nesledované	0,00
Bez školského vzdelania	3	0,21	206	13,30
Nezistené	55	3,79	16	1,03
Spolu	1 450	100,00	1 549	100,00

Zdroj: SODB SR 2021 (2023); <https://www.scitanie.sk/>

Graf 9

Zdroj: SODB SR 2021 (2023); <https://www.scitanie.sk/>

Prognóza vývoja počtu obyvateľov

Podľa štúdie Kraja a okresy Slovenska v demografickej perspektíve (autori : Branislav Šprocha, Boris Vaňo, Branislav Bleha) patrí okres Myjava, do ktorého spadá i riešené územie obce Vrbovce, medzi okresy s najvyšším indexom zaťaženia starým obyvateľstvom. Kým v roku 2018 pripadalo na 100 obyvateľov v tomto okrese viac ako 31 obyvateľov vo veku 65 a viac rokov, prognóza tohto čísla pre rok 2040 je až vyše 56,1 obyvateľov, čo je druhý najhorší očakávaný index zaťaženia starým obyvateľstvom na Slovensku. Znamená to, že na 100 osôb vo veku 20 – 64 rokov, teda v produktívnom veku, prípadne viac ako 56 seniorov. Predpokladaný nárast počtu a podielu seniorov sa okrem vývoja indexu zaťaženia starým obyvateľstvom odzrkadlí aj na indexe (celkového) ekonomického zaťaženia, ktorý sa do roku 2040 pre okres Myjava predpokladá až vo výške 82,2, čo je druhý jeden z najhorších očakávaných indexov ekonomického zaťaženia na Slovensku. Tento index vyjadruje pomer počtu osôb v predproduktívnom (0 - 14) a poproduktívnom veku (65+) na 100 osôb v produktívnom veku (15 - 64).

Ekonomika územia

Podnikateľská sféra

K 31.12.2022 v obci Vrbovce pôsobilo spolu 127 podnikateľských subjektov, z toho 32 právnických osôb a 95 fyzických osôb (tabuľka 9).

Tabuľka 9 Právne subjekty v meste Myjava v roku 2022

Kategórie právnych subjektov	Počet r. 2014	Počet r. 2022
Právnické subjekty spolu	36	32
Fyzické osoby nezapísané v obchodnom registri – spolu	86	95
– FO nezapísané v obchodnom registri – živnostníci	74	74
– FO nezapísané v obchodnom registri – slobodné povolania	6	0
– FO nezapísané v obchod. registri – samostatne hospodáriaci roľníci	6	21
Subjekty vedené v Registri organizácií	122	127

Zdroj: Štatistický úrad SR (2023); <https://slovak.statistics.sk/>; obec Vrbovce

V Tabuľke 10 sú uvedené podnikateľské subjekty so sídlom alebo prevádzkou v obci, ktoré sú z hľadiska prínosu k rozvoju obce najvýznamnejšie. Sú to taktiež podnikateľské subjekty, s ktorými obec nadviazala v minulosti spoluprácu alebo plánuje spolupracovať v budúcnosti.

Tabuľka 10 Evidencia podnikateľských subjektov

Číslo	Názov subjektu	Sídlo/Prevádzka	Predmet činnosti	Kontaktná osoba
1	Združenie bývalých urbarialistov obcí Vrbovce-Chvojnica	Vrbovce 212	Hospodárenie na lesných pozemkoch	Ing. Igor Rybníkar
2	Lesná spoločnosť Ostrý Vrch	Vrbovce 42	Hospodárenie na lesných pozemkoch	Martin Križan, predseda
3	SHR Baláž Štefan	Vrbovce 222	Samostatne hospodáriaci roľník	Štefan Baláž
4	SHR Filúš Ján	Brestovec 152	Samostatne hospodáriaci roľník	Ján Filúš
5	SHR Zuzana Janegová	Vrbovce 872	Samostatne hospodáriaci roľník	Zuzana Janegová
6	SHR Kramár Martin	Vrbovce 512	Samostatne hospodáriaci roľník	Martin Kramár
7	SHR Ing. Zelenáková	Vrbovce 543	Samostatne hospodáriaci roľník	Ing. Lenka Zelenáková
8	EURO AGRO s.r.o.	Horné suroviny 1010 Senica	Poľnohospodárska výroba	Ing. Herpl
9	Valášek Ján	Vrbovce 193	Drevovýroba	Ján Valášek
10	Kubica Miroslav WOOD WORK	Vrbovce 1	Opracovávanie dreva	Ing. Miroslav Kubica
11	Lekáreň u Juraja	Vrbovce 36	Predajňa liečiv a zdravotných pomôcok	Pharm. Dr. Jana Pecnová
12	Pohostinstvo Vrbovčan	Vrbovce 142	Pohostinské služby, vývarovňa	Vladimír Hyža
13	COOP Jednota s.d.	Vrbovce 142	Predajňa potravín	Marcela Marečková, vedúca predajne
14	Tvrдый Pavol	Vrbovce 332	Predajňa mäsa a údenín	Pavol Tvrдый
15	Hyžová Martina	Vrbovce 151	Predajňa potravín a rozličného tovaru	Martina Hyžová
16	Kozmetický salón Petra	Vrbovce 897	Starostlivosť o telo	Petra Hyžová
17	Kaderníctvo	Vrbovce 42	Kaderníctvo a holičstvo	Ľubica Petráková
18	Olša Igor Pneuservis	Vrbovce 295	Pneuservis	Igor Olša
19	Pošta Vrbovce	Vrbovce 333	Poštové služby, poštová banka	Anna Kollárová vedúca prevádzky
20	BOMAX Slovakia s.r.o.	Vrbovce 1	Strojárska výroba	Ing. Pavol Malík
21	Hostinec Pod Gaštanom u Gumoša	Vrbovce 142	Pohostinské služby	Robert Hainc
22	Biofarma Kaška, s.r.o.	Vrbovce 883	Ubytovanie, poľnohospodárska činnosť	MVDr. Markéta Derdáková, PhD.

Zdroj: obec Vrbovce

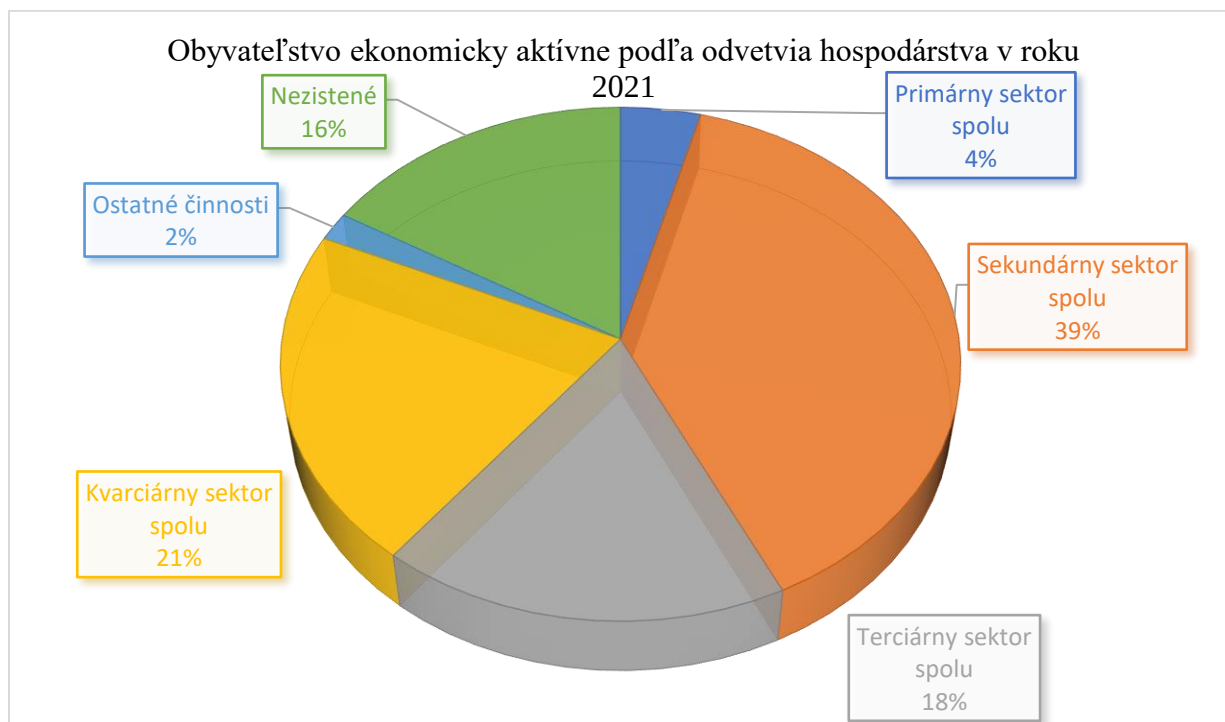
Z údajov uvedených v tabuľke 11 a v grafe 10 vyplýva, že najviac ekonomicky aktívnych obyvateľov obce pracuje v priemyselnej výrobe, ktorá spadá do sekundárneho sektora, v ktorom spolu pracuje 39 %. V terciárnom sektora pracuje 18 % obyvateľstva, v primárnom sektore 4 % a kvarciárny sektor predstavuje 21 %. Až 16 % ekonomicky aktívnych obyvateľov neudalo svoje odvetvia zamestnania.

Tabuľka 11 Bývajúce obyvateľstvo ekonomicky aktívne podľa odvetvia hospodárstva v roku 2021

Odvetvie hospodárstva	Obyvateľstvo ekonomicky aktívne		
	Muži	Ženy	Spolu
Poľnohospodárstvo, lesníctvo a rybolov	18	10	28
Ťažba a dobývanie	0	0	0
Primárny sektor spolu	18	10	28
Priemyselná výroba	124	83	207
Dodávka elektriny, plynu, pary a studeného vzduchu	6	0	6
Dodávka vody; čistenie a odvod odpadových vôd, odpady a služby odstraňovania odpadov	10	0	10
Stavebníctvo	33	2	35
Sekundárny sektor spolu	49	85	134
Doprava a skladovanie	35	6	41
Ubytovacie a stravovacie služby	9	4	13
Veľkoobchod a maloobchod; oprava motorových vozidiel a motocyklov	28	37	65
Terciárny sektor spolu	72	47	119
Informácie a komunikácia	7	2	9
Finančné a poisťovacie činnosti	1	4	5
Činnosti v oblasti nehnuteľností	3	2	5
Odborné, vedecké a technické činnosti	11	5	16
Administratívne a podporné služby	2	5	7
Verejná správa a obrana; povinné sociálne zabezpečenie	15	7	22
Vzdelávanie	6	31	37
Zdravotníctvo a sociálna pomoc	6	30	36
Umenie, zábava a rekreácia	1	3	4
Kvarciárny sektor spolu	52	89	141
Ostatné činnosti	2	10	12
Nezistené	60	50	110
Spolu	377	291	668

Zdroj: SODB SR 2021 (2023); <https://www.scitanie.sk/>

Graf 10

Zdroj: SODB SR 2021 (2023); <https://www.scitanie.sk/>

Tabuľka 12 porovnáva údaje o počte ekonomicky aktívnych osôb a podiel ekonomicky aktívnych osôb v % za Slovenskú republiku, kraj, okres a obec. Podiel ekonomicky aktívnych obyvateľov, teda osôb vo veku od 15 do 89 rokov, ktoré počas referenčného týždňa odvedli určitú prácu, aj keď len jednu hodinu týždenne, za odmenu, zisk alebo za výhody pre rodinu, v obci Vrbovce je 668, čo je 46,1 % z celkového počtu obyvateľstva (rok 2021). Oproti roku 2011 teda jeho pomer mierne vzrástol. V porovnaní s Trenčianskym krajom je to 3,77 % menej a s celoslovenským priemerom je to menej o 0,77 %.

Tabuľka 12 Porovnanie EAO mesta s priemerom okresu, kraja a SR v roku 2021 a rokom 2011

	Trvale bývajúce obyvateľstvo v r. 2021	Ekonomicky aktívne osoby v r. 2021	Podiel EAO v % v r. 2021	Podiel EAO v % v r. 2011
Obec Vrbovce	1 450	668	46,1	45,4
Okres Myjava	25 678	12 843	50,02	48,7
Kraj Trenčiansky	577 464	287 977	49,87	49,2
SR	5 449 270	2 553 891	46,87	48,7

Zdroj: SODB SR 2021 (2023); <https://www.scitanie.sk/>

Nezamestnanosť

Miera evidovanej nezamestnanosti dosiahla k 31. 12. 2021 v obci Vrbovce 6,44 %. Pričom za okres Myjava je táto hodnota ešte nižšia a to 3,86 %. Za posledných 7 rokov klesla teda miera evidovanej nezamestnanosti v okrese Myjava viac ako o 4 %. Miera evidovanej

nezamestnanosti v okrese Myjava je dlhodobo pod celoslovenským priemerom. Dokonca i na úrovni Trenčianskeho kraja je nezamestnanosť o niečo vyššia ako v okrese Myjava.

Tabuľka 13 Porovnanie miery nezamestnanosti k 31. 12. 2021

	Trvale bývajúce obyvateľstvo spolu	Ekonomicky aktívne osoby spolu	Miera evidovanej nezamestnanosti v %
Obec Vrbovce	1 405	668	6,44
Okres Myjava	25 678	12 843	3,86
Kraj Trenčiansky	577 464	287 977	4,28
SR	5 449 270	2 553 891	6,76

Zdroj: ÚPSVaR 2021; SODB SR 2021 (2023); <https://www.scitanie.sk/>

Bývanie a bytový fond

Bývanie ako jedna zo základných ľudských potrieb by malo byť uspokojované na úrovni adekvátnej celkovému stupňu sociálno-ekonomického rozvoja spoločnosti. Jeho úroveň je jednou zo základných charakteristík životnej úrovne obyvateľstva.

Domový fond obce Vrbovce v roku 2021 tvorilo 853 domov, v ktorých bolo spolu 889 trvale obývaných bytov. Najväčší podiel na domovom fonde majú rodinné domy - 821. Domový fond v obci dopĺňa 23 ostatných budov. Prírastok bytových jednotiek za roky 2011 – 2021 (t.j. medzi dvomi SODB) bol v obci Vrbovce + 5 bytových jednotiek (SODB 2011: 884 bytových jednotiek, SODB 2021: 889 bytových jednotiek).

Tabuľka 14 Prehľad bytového fondu v obci Vrbovce za rok 2021

Typ domu	Počet domov	Počet bytových jednotiek v dome
rodinný dom	821	821
bytový dom	9	42
Ostatné (napr. polyfunkčná budova, neskolaudovaný rodinný dom, núdzový objekt, neurčený na bývanie, inštitucionálne, alebo kolektívne zariadenia	23	26
nezistené	0	-
SPOLU	853	889

Zdroj: SODB SR 2021 (2023); <https://www.scitanie.sk/>

Občianska vybavenosť

Sociálna starostlivosť

Sociálne zariadenia sa v obci nenachádzajú. Obec občanom zabezpečuje úhradu rozvozu stravy, v spolupráci s cirkevným zborom ECAV poskytuje zdravotnícke pomôcky (polohovateľné postele, invalidné vozíky), na požiadanie zabezpečuje dopravu občanov z kopaníc vlastným minibusom. V prípade potreby využívajú občania tieto služby v meste Myjava, kde je poskytovanie sociálnych služieb zabezpečované prostredníctvom 9 zariadení sociálnych služieb. Okrem týchto zariadení mesto prevádzkuje opatrovateľskú službu pre 20

klientov, o ktorých sa stará 9 opatrovateliek. Taktiež mesto zabezpečuje stravovanie pre starších obyvateľov v piatich jedálňach.

Zdravotná starostlivosť

Zdravotná starostlivosť je v obci zabezpečovaná zriadeným zdravotným strediskom, kde sa nachádza:

- Obvodná ambulancia – otvorená vo všetky pracovné dni;
- Špecializovaná stomatologická ambulancia – otvorená vo všetky pracovné dni;
- Gynekologicko-pôrodná ambulancia – otvorená len v utorok.

V obci sa tiež nachádza lekáreň (Lekáreň u Juraja), ktorá je otvorená v pracovné dni. Lekáreň sa zameriava na predaj liekov, voľnopredajných liekov, zdravotníckych pomôcok a kozmetiky. Za ďalšími zdravotníckymi službami občania dochádzajú do Nemocnice s poliklinikou v okresnom meste Myjava.

Školy a školské zariadenia

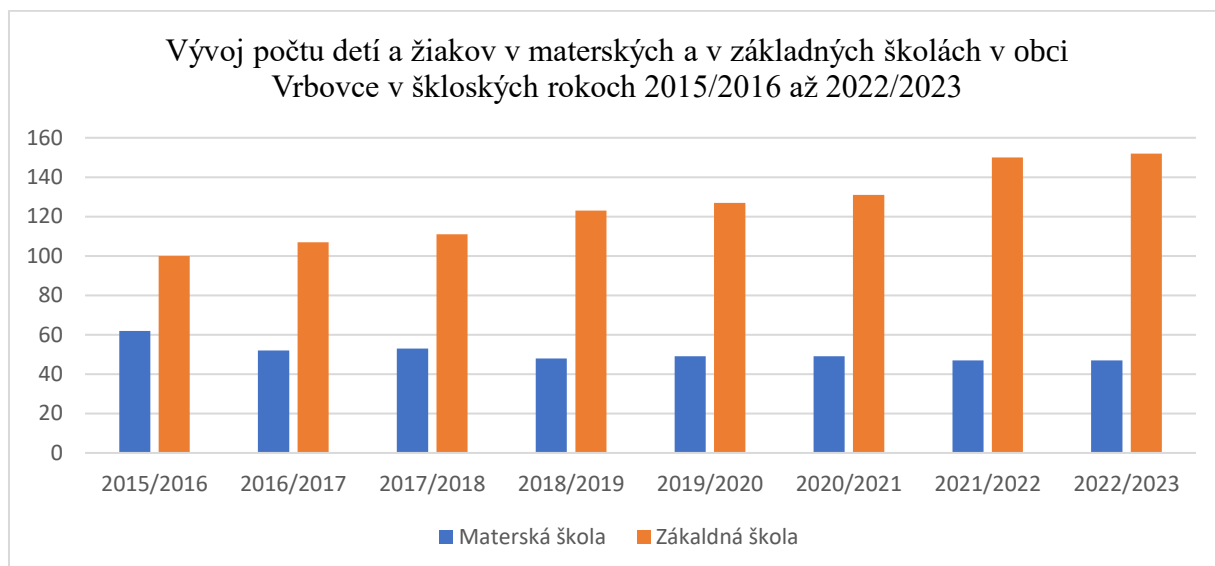
V obci Vrbovce sú vytvorené podmienky pre vzdelávanie detí a mládeže od predškolskej výchovy po úplné základné vzdelanie. Vzdelávanie zabezpečuje v obci samostatná rozpočtová organizácia obce Vrbovce - Základná škola s materskou školou Vrbovce. Vznikla zlúčením Základnej školy Vrbovce s Materskou školou Vrbovce v roku 2003. Počet žiakov v materskej škole v školskom roku 2022/2023 bol 47 detí a v základnej škole 152.

Tabuľka 15 Počet detí a žiakov v materskej a v základnej škole v obci Vrbovce

Školský rok	Materská škola	Základná škola
2015/2016	62	100
2016/2017	52	107
2017/2018	53	111
2018/2019	48	123
2019/2020	49	127
2020/2021	49	131
2021/2022	47	150
2022/2023	47	152

Zdroj: Obec Vrbovce

Graf 11

Zdroj: Obec Vrbovce

Na základe tabuľky 15 a grafu 11 možno konštatovať, že počet detí v materskej škole mierne klesá a počet detí v základnej škole mierne vzrastá.

Kultúra, šport a cestovný ruch

Kultúrne zariadenia

V obci Vrbovce sa nachádzajú tieto kultúrne pamiatky, ktoré sú zapísané aj v Ústrednom zozname pamiatkového fondu:

- Rímsko-katolícky kostol sv. Alžbety z r. 1590
- Pamätná tabuľa E. Šandorfiho na rímsko - katolíckom kostole
- Pamätná tabuľa na roky 1848 – 1849
- Vodný mlyn – Národná kultúrna pamiatka.

Z ďalších kultúrnych pamiatok sú to napríklad:

- Tolerančný evanjelický kostol z roku 1784
- Pamätník na roky 1848-1849 v miestnej časti Šance
- Pamätník padlým - venovaný padlým v 1. a 2. sv. vojne
- Leškova pamätná tabuľa
- Hrob Johanky Hrebendovej
- Pamätná tabuľa Marušky Kudeříkovej na železničnej stanici.

O kultúrno-spoločenské vyžitie obyvateľstva obce sa starajú tieto zariadenia:

- Kultúrny dom Vrbovce
- Obecná knižnica
- Vrbovčianska izba – stála expozícia ľudového bývania, remesiel, krojov a denných predmetov našich predkov.

Zariadenia na trávenie voľného času

Obec Vrbovce utvára dobré podmienky pre využitie voľného času. Podporuje organizovanie športových podujatí, utvára podmienky pre relax a oddych. Športovým klubom pôsobiacim v obci je Obecný futbalový klub Vrbovce, ktorý dosahuje dobré výsledky. V súťažnom ročníku 2023/2024 hrá mužstvo v VIII. lige. Športový klub je podporovaný najmä z finančných prostriedkov obce a sponzorov.

V obci sa nachádzajú tieto športové zariadenia:

- Športové ihrisko pri ZŠ;
- Multifunkčné ihrisko pri ZŠ;
- workoutové ihrisko pri ZŠ;
- Futbalové ihrisko so šatňami.

V obci sa okrem týchto zariadení nachádzajú aj 2 detské ihriská a posilňovňa.

Územie je poprepletané viacerými turistickými chodníkmi (Záhorácka magistrála), Cez obec Vrbovce vedie tiež trasa Lazovej 100, každoročného bežeckého preteku s celkovou dĺžkou 112 km a prevýšením 3 950m. Nachádza sa tu tiež Náučný chodník Žalostiná - Chvojníca dlhý 7,2 km s piatimi zastávkami.

Návštevnosť a ubytovacie kapacity

Návštevníci majú v obci Vrbovce a okolí k dispozícii jeden subjekt poskytujúci ubytovanie - Biofarma Kaška.

Počet prenocovaní prepočítaný podľa výberu dane za ubytovanie obcou Vrbovce uvádza nasledovná tabuľka.

Tabuľka 16 Výber dane za ubytovanie / počet prenocovaní v obci Vrbovce v r. 2016 - 2022

rok	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
výber dane za ubytovanie / Eur	0,00	0,00	0,00	0,00	52,00	541,00	699,10
(= počet prenocovaní)	0	0	0	0	104	1 082	1 398

Zdroj: Obec Vrbovce, záverečné účty za dané roky, vlastné spracovanie.

Podľa údajov zo záverečných účtov obce za roky 2020 – 2022 bol pri dani za ubytovanie zaznamenaný postupný nárast výberu dane. V predchádzajúcich rokoch je nulová daň za ubytovanie z dôvodu neprítomnosti ubytovacieho zariadenia. Prepočet počtu prenocovaní podľa vybranej dane na ubytovanie je na základe platného VZN č. 7/2020, podľa ktorého je stanovená sadzba dane za osobu a noc v meste Myjava na 0,50 €.

Kultúrno-spoločenský život

Kultúra je nezastupiteľnou sférou spoločenského života. Kultúrnou politikou prispieva obec k duchovnému rozvoju svojich obyvateľov vo vzťahu k ich potrebám v rámci obce, okresu, kraja, regiónu, Slovenska.

V obci sa každoročne konajú viaceré kultúrne a spoločenské podujatia a akcie. Charakter niektorých sa mení, väčšina z nich sa však koná viac menej pravidelne každý rok. Najvýznamnejšie z nich uvádza tabuľka 17.

Tabuľka 17 Vybrané kultúrne a spoločenské podujatia a akcie v obci

Názov kultúrneho podujatia	Termín konania
Mariášový turnaj	január
Rodičovský ples	február
Fašiangový sprievod	marec
Stavanie mája	máj
Deň matiek	máj
Deň detí	jún
Poľovníci deťom	jún
Súťaž hasičských zborov	august
Vrbovčanský jarmak	október
Úcta k starším	november
Mikuláš	december

Zdroj: Vlastné spracovanie

Kultúrno-spoločenský život v obci reprezentujú spoločenské organizácie, občianske združenia, spolky, ktoré vyvíjajú svoje aktivity v najrozličnejších oblastiach kultúrno-spoločenského života. Tieto sú dôležitou súčasťou občianskej spoločnosti, keďže svojimi činnosťami prispievajú k výraznému zlepšeniu kvality života.

Tabuľka 18 Spolky a občianske združenia pôsobiace v obci

Spolky a združenia	Predmet činnosti
Seniorklub	Organizovanie spoločenského a kultúrneho života seniorov
Slovenský červený kríž Vrbovce	Získavanie dobrovoľných darcov krvi, organizovanie odborných lekárske prednášok
Únia žien Slovenska Vrbovce	Organizovanie tvorivých aktivít, zachovávanie ľudových tradícií, vykonávanie humanitných aktivít
Obecný futbalový klub	Organizovanie športových podujatí, organizovanie tanečných zábav, vzdelávanie a vedenie mládeže k športovým aktivitám
Poľovnícke združenie vlastníkov poľovných pozemkov	Starostlivosť a ochrana zvierat, organizovanie prednášok o zvieratách, organizovanie tanečných zábav
Dobrovoľný hasičský zbor, Vrbovce-Šance	Organizovanie hasičských súťaží, organizovanie tanečných zábav, vykonávanie protipožiarnych hliadok
Dobrovoľný hasičský zbor, Vrbovce	Organizovanie hasičských súťaží, organizovanie tanečných zábav, vykonávanie protipožiarnych hliadok
Klub rybárov	Organizovanie rybárskych súťaží, ochrana a starostlivosť o vodnú faunu
Slovenský zväz chovateľov Vrbovce	Združovanie chovateľov zvierat, organizovanie výstav zvierat, zachovávanie genofondu čistokrvných plemien

Zdroj: Vlastné spracovanie

Významným prvkom kultúrneho života obce je časopis Vrbovčan, vychádza zvyčajne 4-krát ročne a informuje o spoločenskom dianí v obci.

Ostatné služby

Okrem vyššie uvedených zariadení občianskej vybavenosti sa v obci tiež nachádzajú:

1. *Obecný úrad Vrbovce*, ktorý je výkonným orgánom Obecného zastupiteľstva obce Vrbovce a starostu obce. OcÚ nemá právnu subjektivitu, jeho organizačná štruktúra, ktorú schvaľuje OcZ, je prístupná na www.vrbovce.sk.

2. *Objekt požiarnej zbrojnice* - využívaný miestnymi Dobrovoľnými hasičskými zbormi.

V obci sú zriadené dva DHZ:

- Dobrovoľný hasičský zbor, Vrbovce - Šance;
- Dobrovoľný hasičský zbor, Vrbovce.

Družstvá sa zúčastňujú pohárových súťaží, v ktorých dosahujú dobré výsledky.

V obci sú k dispozícii obyvateľom i nasledujúce náboženské a duchovné zariadenia a priestory:

- Farský úrad evanjelickej a.v. cirkvi;
- Dom smútku;
- Obecný cintorín.

2.4 ÚZEMNO-TECHNICKÁ ANALÝZA

Základná charakteristika mesta z pohľadu širších vzťahov

Doprava

Kvalitná dopravná infraštruktúra a dobrá dopravná dostupnosť sú základné predpoklady rozvoja obce. Vzdialenosť od okresného mesta Myjava je približne 13 km, od krajského mesta Trenčín 64 km. Vzdialenosť väčších sídel, kde obyvatelia dochádzajú zväčša za prácou: Senica – 19 km, Stará Turá – 25 km, Brezová pod Bradlom – 21 km, Nové Mesto nad Váhom – 37 km.

Na území obce je dostupná železničná doprava. Územím prechádza trať Nové Mesto nad Váhom - Velká nad Veličkou. Autobusové spoje do okresného mesta Myjava sú pomerne frekventované. Do väčších sídel a krajského mesta nie sú uspokojivo zaistené spojenia. Obec prevádzkuje autobusovú dopravu.

V obci Vrbovce sa nachádza 55 km miestnych komunikácií II.-IV. triedy, ktoré nie sú nadregionálne významné. Územím prechádza regionálne významná cesta II. triedy č.500 Velká nad Veličkou – Vrbovce – Senica a č 499 Myjava – Vrbovce – Velká nad Veličkou.

V katastrálnom území obce je vyznačená cyklotrasa, ktorá bola realizovaná v rámci projektu 4 CYKLOREGIO. Realizátorom bolo Združenie obcí Subregión Pod Bradlom. Územný plán obce počíta s výstavbou ďalších cyklotrás, všetky riešia prepojenie Kopaničiarskeho regiónu na Českú republiku. Cyklotrasy vedúce cez obec:

Cyklotrasa č. 5302 - Brezová pod Bradlom – Myjava – Vrbovce – Senica – 47 km,

Cyklotrasa č. 2202 - Brezová pod Bradlom – Nad Chvojnicou – 43 km,

Cyklotrasa č. 5321 – Na Ostrý vrch – 3 km,

Cyklotrasa č. 2202 - Baťov kanál – Skalica - Tlštá Hora – Nad Chvojnicou – 20km,

Cyklotrasa Myjava – Vrbovce – Kuželov – Javorník – Nová Lhota – Stará Myjava – Myjava – 48 km,

Cyklotrasa Vrbovce – Kuželov – 2,65 km.

Zásobovanie vodou, kanalizácia a ČOV

V obci je vybudovaná vodovodná sieť, ktorá je v správe obce. Prívod pitnej vody obec plánuje v budúcnosti ďalej rozširovať.

Kanalizačná sieť nie je v obci vybudovaná. Takisto nie je zabezpečené čistenie splaškových vôd.

Zásobovanie plynom

Obec je plynofikovaná, vrátane miestnej časti Šance a časti osád.

Zásobovanie elektrickou energiou a verejné osvetlenie

Obec je zásobovaná elektrickou energiou z VN linky 22 kV prostredníctvom miestnych transformačných staníc.

Verejné osvetlenie pokrýva celú obec a časti osád.

Tepelné hospodárstvo (centrálne zásobovanie, individuálne zdroje) a zásobovanie plynom

V obci neexistuje centrálny rozvod tepla. Domácnosti využívajú vlastné kotle, v ktorých spaľujú palivové drevo, tuhé palivo, brikety, pelety, príp. vykurujú elektrickou energiou. V poslednom období pribúda aj využívanie alternatívnych zdrojov energie napr. solárnych kolektorov.

Telekomunikácie (internet, optika)

Prístup na internet je zabezpečený pomocou telefonických liniek technológiou ADSL, mobilným internetom a WIFI (bezdrôtová sieť) .

Kataster obce je z väčšej časti pokrytý signálom mobilnej telefónnej siete (Orange, T Mobile i O2) a televíznym signálom.

Drôtovým obecným rozhlasom je pokrytá centrálna časť obce, časť Šance a Chodúri a prevažná časť prilahlých kopaníc.

Rozvojové plochy

Rozvojové plochy podrobne definuje územný plán obce. Územie obce má k dispozícii dostatok priestoru pre ďalšiu výstavbu a rozvoj, či už v oblasti bytovej, občianskej, spoločenskej alebo priemyselnej vybavenosti.

Obec Vrbovce by aj v budúcnosti mala byť sídlom s miestnym a lokálnym významom a mal by plniť predovšetkým funkcie sídla miestneho významu s možnosťami rozvoja zobytnujúcich a pracoviskových funkcií, ako aj rekreačno-oddychových funkcií a funkcií turizmu.

Existujúca priestorová štruktúra obce Vrbovce je determinovaná predovšetkým terénnou konfiguráciou a vedením nadradenej dopravno-komunikačnej línie (priet'ah štátnej

cesty II/500) ako ťažiskovej organizačnej osi v území – prieťah štátnej cesty predstavuje základnú organizačnú a funkčno-prevádzkovú os obce.

V rámci rozvoja priestorového usporiadania obce sa bude prihliadať na uplatnenie základného urbanistického prístupu k riešeniu rozvoja zastavaného územia obce Vrbovce, ktorý rešpektuje princíp organického rozvíjania pôdorysu obce so znižujúcou sa hustotou zástavby smerom do voľnej poľnohospodárskej krajiny, resp. do krajinného zázemia obce.

V rámci územného plánu obce je rozvoj obytných funkcií v obci orientovaný:

- do existujúcich zastavaných území obce prostredníctvom dostavieb, prestavieb a rekonštrukcií existujúcich rodinných domov,
- do existujúcich zastavaných území obce prostredníctvom využívania voľných prieluk v zástavbe rodinných domov,
- do nových rozvojových obytných území bezprostredne nadväzujúcich na zastavané územia obce

Rozvoj zariadení verejnej nekomerčnej vybavenosti (sociálnej infraštruktúry) nie je v územnom pláne obce riešený vo forme nových monofunkčných rozvojových území, ale sú vytvárané územnoplánovacie podmienky pre možné situovanie potenciálnych zariadení sociálnej infraštruktúry v rámci zmiešaných jadrových území, v rámci zmiešaných území komerčnej vybavenosti, obchodu a služieb, ale aj v rámci obytných území pre bývanie v rodinných domoch, v rámci obytných území pre bývanie v málopodlažných bytových domov a v rámci zmiešaných území bývania a vybavenosti v súčasnom zastavanom území, ale aj v nových rozvojových územiach obce.

Rozvoj zariadení komerčnej vybavenosti, obchodu a služieb je v rámci územného plánu obce orientovaný do zastavaných centrálnych území obce prostredníctvom obohacovania existujúcich obytných území o nové zariadenia poskytujúce služby obyvateľom a návštevníkom obce a do okrajových území obce navrhnutých na zastavanie.

V územnom pláne obce je schválené rozšírenie existujúceho zastavaného územia:

- o územia rozvojových lokalít pre bývanie, ktoré sú situované v bezprostrednej územnej a priestorovej väzbe na súčasné zastavané územie obce na severnom, severozápadnom, juhozápadnom a juhovýchodnom okraji obce,
- o územie rozvojovej lokality pre rozvoj komerčnej vybavenosti (obchod a služby), ktorá je situovaná v bezprostrednej územnej a priestorovej väzbe na súčasné zastavané územie obce na severnom okraji obce,
- o územie rozvojovej lokality športovo-rekreačnej vybavenosti, ktorá je situovaná v bezprostrednej územnej a priestorovej väzbe na súčasné zastavané územie obce na severnom okraji obce,
- o územie rozvojovej lokality rekreačnej vybavenosti, ktorá je situovaná v bezprostrednej územnej a priestorovej väzbe na existujúcu vodnú nádrž v obci.

2.5 SWOT ANALÝZA

SILNÉ STRÁNKY	SLABÉ STRÁNKY
<u>Ludské:</u> • priaznivé zastúpenie ekonomicky aktívneho obyvateľstva • nárast počtu vysokoškolsky vzdelaných ľudí • vytváranie komunit v obci • nárast počtu obyvateľov spôsobený migráciou <u>Prírodné:</u> • vhodné klimatické a prírodné podmienky • rast množstva využívaného odpadu • zavedená separácia odpadov • existencia genofondovo významných lokalít • podpriemerná produkcia emisií <u>Materiálne:</u> • existujúci systém cestnej a železničnej dopravy • zásobovanie obyvateľstva pitnou vodou prostredníctvom vodovodnej siete v správe obce • dostatočné zabezpečenie zásobovania obyvateľov plynom a elektrickou energiou • dobré pokrytie územia obce signálom mobilných operátorov • zriadené zdravotné stredisko • existujúca štruktúra kultúrnych inštitúcií • dostačujúca kapacita MŠ a ZŠ • zriadené športové zariadenia • vybudovaná sieť turistických chodníkov a cyklotrás <u>Ekonomické:</u> • existencia prevažne malých a stredných podnikateľov • diverzifikácia ekonomických činností v rámci sekundárnej a terciárnej sféry • rozvinutý sektor služieb • nezamestnanosť pod priemerom SR	<u>Ludské:</u> • negatívny populačný vývoj daný nízkou pôrodnosťou • vysoké zastúpenie obyvateľstva s ukončeným len základným vzdelaním • nízky počet detí a žiakov v materskej a základnej škole <u>Prírodné:</u> • nízky podiel využívania obnoviteľných zdrojov energie • nedostatočné opatrenia na ochranu pred povodňami • nevyhovujúci stav verejných priestranstiev <u>Materiálne:</u> • nevybudovaná kanalizačná sieť a ČOV • nevyhovujúci technický a kvalitatívny stav miestnych komunikácií • zastaranosť školských budov a vnútorného vybavenia škôl • nedostatok vybudovanej infraštruktúry pre relax a oddych • nízka úroveň dostupnosti sociálnych služieb <u>Ekonomické:</u> • znížený počet podnikateľských subjektov v obci • nedostatočná ponuka služieb v cestovnom ruchu • nedostatočná koordinácia, marketing a propagácia cestovného ruchu

PRÍLEŽITOSTI	OHROZENIA
<u>Prírodné:</u> • využitie prírodných podmienok a polohy obce pre rozvoj cestovného ruchu • realizácia programov starostlivosti o chránené územia • zavedenie preventívnych opatrení pred negatívnymi účinkami povodní • zvýšenie úrovne separovaného zberu a zhodnocovania odpadov • rozširovanie odpadového hospodárstva • využívanie OZE <u>Ludské:</u> • zvyšovanie vzdelanostnej úrovne • riešenie problematiky marginalizovaných skupín obyvateľov • vytváranie partnerstiev so súkromným a neziskovým sektorom • zvýšenie kvality tradičných spoločenských podujatí <u>Materiálne:</u> • výstavba a rekonštrukcia miestnych komunikácií a chodníkov • budovanie cyklotrás a cyklistických chodníkov a súvisiacej infraštruktúry • dobudovanie vodovodnej siete • budovanie kanalizácie a ČOV • dosiahnutie úspor energie a zvýšenie podielu obnoviteľných zdrojov energie • vybudovanie parkov, relaxačných a oddychových zón, detských ihrísk • zvyšovanie kvality a efektívnosti zdravotnej starostlivosti • budovanie zariadení sociálnej starostlivosti a rozvoj sociálnych služieb • rekonštrukcia kultúrnych a športových zariadení, obnova kultúrnych pamiatok • rekonštrukcia verejných budov • zvýšenie kvality výchovno-vzdelávacieho procesu prostredníctvom rekonštrukcie a modernizácie školskej infraštruktúry	<u>Prírodné:</u> • zhoršenie kvality povrchových tokov a podzemných vôd • nárast automobilovej dopravy • nárast produkcie odpadov • tvorba nelegálnych skládok odpadov • riziko vzniku povodní • riziko vzniku živelných pohrôm <u>Ludské:</u> • pokračovanie negatívneho trendu vývoja počtu obyvateľov a demografickej štruktúry • prehĺbovanie otázky marginalizovaných skupín <u>Materiálne:</u> • zníženie atraktívnosti územia v porovnaní s inými regiónmi v SR • zvyšujúce sa náklady na údržbu a opravy verejnej infraštruktúry • riziko znižovania kvality života obmedzenou dostupnosťou sociálnych a zdravotných služieb • zhoršenie technického stavu a zvýšenie prevádzkových nákladov v obecných budovách • chátranie existujúcich zariadení kultúrnej infraštruktúry a pamiatkového fondu

• výstavba nájomných bytov a podpora výstavby rodinných domov <u><i>Ekonomické:</i></u> • optimálne využitie existujúcich výrobných kapacít a ľudských zdrojov • tvorba nových pracovných príležitostí, podpora zamestnanosti • podpora malých a stredných podnikateľov • zvyšovanie kvality výrobných procesov a služieb prostredníctvom moderných technológií a inovácií • rozvoj cestovného ruchu, ponuka nových produktov v cestovnom ruchu • dobudovanie infraštruktúry cestovného ruchu, zlepšenie marketingu, rozšírenie a zvýšenie kvality služieb • podpora vidieckej turistiky a agroturizmu	<u><i>Ekonomické:</i></u> • obmedzené finančné prostriedky obce • odchod kvalifikovanej pracovnej sily do väčších miest • administratívne bariéry obmedzujúce rozvoj podnikania • odchod podnikateľov
---	---

3 STRATEGICKÁ ČASŤ

Strategická časť nadväzuje na analytickú časť a obsahuje stratégiu rozvoja obce pri zohľadnení jeho vnútorných špecifik. Určuje hlavné ciele a priority rozvoja obce pri rešpektovaní princípov regionálnej politiky v záujme dosiahnutia vyváženého udržateľného rozvoja územia. Strategická časť obsahuje víziu územia, formuláciu a návrh stratégie, výber a popis strategických cieľov v jednotlivých politikách, resp. oblastiach rozvoja (hospodárska, sociálna, environmentálna).

Stanovenie vízie predstavuje očakávaný stav, ktorý má obec Vrbovce dosiahnuť z dlhodobého hľadiska. Vymedzuje rámec pre definovanie strategických cieľov a priorít na obdobie nasledujúcich 7 rokov a postupov na ich dosiahnutie. Obec Vrbovce má stanovenú nasledovnú víziu, ktorá zodpovedá dosiahnutým výsledkom počas rokov 2014 - 2022 a aj očakávaniam do roku 2030.

Vízia obce Vrbovce

„Vrbovce ako progresívna, inteligentná obec využívajúca dostupné materiálne, prírodné i finančné zdroje a možnosti v záujme zvyšovania životnej úrovne svojich obyvateľov, ktorá je zároveň atraktívnou turistickou destináciou“

Rozvojová stratégia

Na základe komplexnej analýzy územia obce a určenia slabých a silných stránok, príležitostí a ohrození v oblasti hospodárskej, sociálnej a environmentálnej, môžeme určiť rozvojovú stratégiu mesta a jeho prioritné ciele.

Strategickým cieľom obce je:

„Vytvorenie podmienok pre zvýšenie prosperity obce, ekonomický rozvoj obce pri efektívnom využívaní prírodných, kultúrnych, finančných, ľudských zdrojov a efektívnych SMART služieb so zachovaním zdravého životného prostredia.“

Znamená to využiť potenciál obce a dostupné možnosti získania finančných prostriedkov na realizáciu rozvojových činností, ale tiež sústavnú prácu s jednotlivcami a organizáciami. Kvalitu života obyvateľov podmieňuje okrem iného občianska vybavenosť, fungujúca technická a dopravná infraštruktúra. Je dôležité ponúknuť obyvateľom a návštevníkom možnosti na trávenie voľného času na území mesta. Rozvoj v tejto oblasti je podmienený vybudovaním lepšej turistickej infraštruktúry a vytvorením kvalitných tovarov, služieb a ďalších aktivít, ktoré budú viesť k rozvoju vidieckej turistiky a agroturistiky v spolupráci so všetkými zainteresovanými subjektmi.

Súbežne je však potrebné venovať pozornosť aj rozvíjaniu ľudských zdrojov. Hlavným zámerom stratégie v tejto oblasti je zapojenie viacerých subjektov a postup riešenia danej problematiky v rámci partnerstva. V oblasti vybavenia územia dopravnou infraštruktúrou sa stratégia orientuje hlavne na vybudovanie prepojenia regiónu tak, aby bola zabezpečená napojenosť na dopravné koridory v dostatočnom čase a kvalite. Stratégia v oblasti životného prostredia je zameraná na zlepšenie situácie zavádzaním nových ekologických metód výroby energie, novým prístupom občanov k ochrane životného prostredia. Stratégia je založená na eliminácii kľúčových disparít, ktoré sú bariérou rozvoja a na využití pozitívnych výhod, ktoré poskytujú príležitosti pre dlhodobý rast. To je možné uskutočniť len na úrovni partnerstva spolupracou verejného a súkromného sektora a integrovaným prístupom k riešeniu ekonomických, sociálnych a environmentálnych aspektov. Na dosiahnutie strategického cieľa budú podporovať globálne ciele podľa jednotlivých kľúčových odvetví. Uvedené ciele

korešpondujú s hlavnými cieľmi definovanými v PHSR Trenčianskeho samosprávneho kraja a podporujú jeho naplnenie.

Na základe uvedených skutočností boli navrhnuté jednotlivé aktivity v rámci hospodárskej, sociálnej a environmentálnej oblasti, ktoré pri ich postupnej realizácii budú viesť k napĺňaniu strategického cieľa obce.

Priorita 1: Ekonomický rozvoj obce

Strategický cieľ 1.1 Vytvorenie kvalitných podmienok pre rozvoj podnikania a bývania

Špecifický cieľ 1.1.1 Podpora partnerstva obec – súkromný sektor – neziskový sektor a spoločných rozvojových zámerov

Identifikované operácie:

- Podpora spolupráce podnikateľského sektora, neziskových organizácií a verejného sektora a spoločných rozvojových zámerov
- Vybudovanie trhového miesta

Špecifický cieľ 1.1.2 Zvýšenie počtu obyvateľov vytvorením kvalitných podmienok bývania v obci reagujúcich na potreby a požiadavky obyvateľov obce a potenciálnych občanov obce

Identifikované operácie:

- Výstavba nájomných bytov a domov
- Kúpa pozemkov na domovú, príp. bytovú výstavbu
- Dodržiavanie komplexných územno-plánovacích regulatív pre udržateľný rozvoj obce
- Vytváranie podmienok pre ďalší rozvoj sietí technickej infraštruktúry k jestvujúcim a novo navrhovaným lokalitám na bývanie

Strategický cieľ 1.2. Využitie miestneho potenciálu pre rozvoj cestovného ruchu a rozvoj kultúrnych a voľnočasových aktivít

Špecifický cieľ 1.2.1 Podpora a obnova infraštruktúry cestovného ruchu

Identifikované operácie:

- Budovanie nových cyklotrás vrátane infotabúl v katastri obce Vrbovce
- Budovanie náučných chodníkov vrátane infotabúl
- Rozšírenie bežkárskych trás a príslušnej infraštruktúry
- Vybudovanie jazdeckých trás a príslušnej infraštruktúry

- Doplnková cyklistická infraštruktúra (nabíjacie stanice pre elektrobicykle, odstavné miesta, stojany a pod.) a opatrenia na zvýšenie bezpečnosti
- Budovanie cyklotrás - prepojenie turisticky zaujímavých lokalít, prepojenie regiónu - napr. Vrbovce/Turá Lúka, Vrbovce/Chvojníca, Vrbovce/Sobotište, Vrbovce/ČR
- Vybudovanie Infocentra a cykloturistického centra - vytvorenie informačnej kancelárie, cykloturistického centra spojeného so servisom, nabíjačkou pre elektrobicykle, priestor na posedenie a občerstvenie

Špecifický cieľ 1.2.2 Zachovanie kultúrno-historického potenciálu obce

Identifikované operácie:

- Dobudovanie a rozšírenie tradičného hospodárskeho dvora, tzv. Vrbovčianskej izby a múzea
- Rekonštrukcia kultúrnej pamiatky-Rímskokatolícky kostol sv. Alžbety
- Rekonštrukcia/modernizácia priestorov knižnice
- Digitalizácia služieb knižnice
- Podpora zachovania tradičných remesiel – vybudovanie priestorov pre aktivity remeselníkov

Špecifický cieľ 1.2.3 Podpora kultúrno-spoločenských podujatí a voľnočasových aktivít

Identifikované operácie:

- Vrbovce ako komunitná obec
- Podpora kultúrnych podujatí (Vrbovčanský jarmok, Stretnutie priateľov na Troch kameňoch a pod.)
- Vybudovanie viacúčelového športového areálu
- Podpora športových podujatí
- Vybudovanie voľnočasovej infraštruktúry
- Podpora športových kolektívov
- Podpora a rozvoj dobrovoľníctva
- Zlepšiť priestorové podmienky pre kultúrno-spoločenský život v obci
- Rozvíjať spoluprácu so susednými obcami a ďalšími partnermi, aj cezhraničnými a medzinárodnými

Priorita 2: Rozvoj občianskej vybavenosti

Strategický cieľ 2.1 Zvýšenie kvality infraštruktúry verejných služieb

Špecifický cieľ 2.1.1 Zvýšenie kvality dopravnej infraštruktúry a bezpečnosti cestnej premávky

Identifikované operácie:

- Vybudovanie a oprava chodníkov
- Vybudovanie a oprava obecných komunikácií
- Obnova autobusových zastávok
- Rekonštrukcia a budovanie parkovísk
- Inštalácia meračov rýchlosti pri každom vstupe do obce

Špecifický cieľ 2.1.2 Modernizácia a revitalizácia prostredia obce a jej okolia

Identifikované operácie:

- Zvýšenie energetickej efektívnosti verejného osvetlenia
- Rekonštrukcia, údržba a úprava verejných priestranstiev v širšom okolí centra obce
- Revitalizácia a ošetrovanie existujúcej zelene
- Revitalizácia cintorína

Strategický cieľ 2.2 Zlepšenie stavu obecných objektov, školských zariadení a zlepšenie kvality služieb verejnej správy a vzdelávania

Špecifický cieľ 2.2.1 Skvalitnenie stavu objektov školských zariadení, dobudovanie potrebnej infraštruktúry a modernizácia ich vybavenia

Identifikované operácie:

- Rekonštrukcia materskej školy
- Rekonštrukcia základnej školy – oprava strechy, kotolne, zvýšenie energetickej efektívnosti
- Modernizácia učební ZŠ a školskej knižnice
- Modernizácia vybavenia ZŠ

Špecifický cieľ 2.2.2 Skvalitnenie stavu budov v majetku obce a objektov verejného záujmu

Identifikované operácie:

- Rekonštrukcia a modernizácia budovy hasičskej zbrojnice
- Výstavba garáže a skladu pri dome smútku
- Rekonštrukcia a modernizácia obecného úradu

- Rekonštrukcia a modernizácia miestneho rozhlasu - vytvorenie systému automatického zasielania SMS správ občanom
- Rekonštrukcia bývalej policajnej budovy
- Rekonštrukcia budovy bývalej materskej školy
- Rekonštrukcia budovy bývalej knižnice

Špecifický cieľ 2.2.3 Inteligentná obec Vrbovce (smart village)

Identifikované operácie:

- Vyhotovenie nového digitálneho územného plánu obce Vrbovce a plánovacích dokumentácií
- Zvýšenie dostupnosti systémov a lepšie využívanie údajov obce Vrbovce
- Modernizácia a rozšírenie káblovej televízie
- Vybudovanie optickej siete v obci
- Dobudovanie a modernizácia kamerového systému obce
- Zvyšovať kvalitu verejných služieb obecnej samosprávy
- Vybudovanie elektronických úradných tabúl - zlepšenie informovanosti občanov a turistov
- Nákup elektromobilu pre potreby obce
- Vybudovanie nabíjacej stanice pre elektromobily

Strategický cieľ 2.3 Skvalitnenie sociálnej a zdravotnej starostlivosti

Špecifický cieľ 2.3.1 Modernizácia objektov a vybavenia zariadení sociálnej a zdravotnej infraštruktúry a skvalitnenie služieb v oblasti sociálnej sféry

Identifikované operácie:

- Rekonštrukcia obecnej budovy na denný stacionár pre seniorov
- Vybudovanie komunitného centra
- Vytvorenie domácej opatrovateľskej služby
- Vybudovanie zariadenia pre seniorov v obci – pre max. 12 klientov
- Vytvorenie skladových priestorov pre zdravotnícke pomôcky (polohovateľné postele, invalidné vozíky, chodítka pre seniorov a pod.) a ich nákup pre potreby obyvateľov obce
- Rekonštrukcia a modernizácia budovy zdravotného strediska
- Zabezpečiť kvalitné zdravotné služby pre všetky kategórie obyvateľov

Priorita 3: Zvýšenie kvality životného prostredia

Strategický cieľ 3.1 Zvýšenie odvádzania a čistenia komunálnych vôd a zásobovania obyvateľstva pitnou vodou

Špecifický cieľ 3.1.1 Dobudovanie kanalizačnej siete

Identifikované operácie:

- Vybudovanie novej kanalizácie v centrálnej časti obce
- Vybudovanie domových čističiek

Špecifický cieľ 3.1.2 Dobudovanie vodovodnej siete

Identifikované operácie:

- Prívod pitnej vody Myjava (časť Turá Lúka) – Vrbovce
- Modernizácia a rozšírenie verejného vodovodu v centrálnej časti obce
- Zabezpečenie nových zdrojov pitnej vody pre verejný vodovod
- Oprava a sprevádzkovanie obecných studní

Strategický cieľ 3.2 Využitie obnoviteľných zdrojov energie

Špecifický cieľ 3.2.1 Investície do využívania obnoviteľných zdrojov energie

Identifikované operácie:

- Zavedenie OZE v systémoch zásobovania energiou vo verejných budovách obce
- Fotovoltické zariadenie pre obecné budovy

Strategický cieľ 3.3 Podpora odpadového hospodárstva a prevencia pred povodňami

Špecifický cieľ 3.3.1 Rozšírenie a modernizácia odpadového hospodárstva

Identifikované operácie:

- Skvalitnenie triedenia odpadov - dobudovanie zberného miesta
- Propagácia separovaného zberu, kompostovania, zhodnocovania odpadov a osвета

Strategický cieľ 3.4 Prevencia pred povodňami a ochrana povrchových vôd

Špecifický cieľ 3.4.1 Protipovodňové opatrenia

- Spracovanie štúdie na realizáciu protipovodňových aktivít
- Vodozádržné opatrenia
- Zabezpečiť priebežnú údržbu významného vodného toku Teplica a jeho prítokov

4 IMPLEMENTAČNÁ ČASŤ

4.1 PROJEKTOVÉ ZÁMERY A AKTIVITY

Priorita 1: Ekonomický rozvoj obce

STRATEGICKÝ CIEĽ	1.1 Vytvorenie kvalitných podmienok pre rozvoj podnikania a bývania	
ŠPECIFICKÝ CIEĽ	1.1.1 Podpora partnerstva obec – súkromný sektor – neziskový sektor a spoločných rozvojových zámerov	
Popis špecifického cieľa	Špecifický cieľ sa zameriava na podporu partnerstva medzi obcou, súkromným sektorom a neziskový sektor, a na podporu spoločných rozvojových zámerov.	
Doba realizácie		
2024 – 2030		
Opatrenia špecifického cieľa		
a) Obnova existujúceho partnerstva medzi jednotlivými sektormi b) Využitie existujúcej infraštruktúry na podporu inovácií c) Budovanie novej infraštruktúry s cieľom podporiť drobných regionálnych producentov		
Operácie naplňajúce opatrenia špecifického cieľa		
Indikatívne projekty/zámery v obci Vrbovce	Poznámka	Odhadované náklady
Podpora spolupráce podnikateľského sektora, neziskových organizácií a verejného sektora a spoločných rozvojových zámerov	Projekty pre podnikateľské subjekty a neziskové organizácie	-
Vybudovanie trhového miesta		70 000 €
Finančné náklady na špecifický cieľ		
Možné zdroje financovania		Odhadované náklady na operácie špecifického cieľa
Operačný program Slovensko Plán obnovy a odolnosti SR Rozpočet obce Program Interreg SR - ČR		70 000 €
Merateľné ukazovatele		
Počet aktivít vykonaných na podporu podnikateľskej činnosti		

STRATEGICKÝ CIEĽ	1.1 Vytvorenie kvalitných podmienok pre rozvoj podnikania a bývania		
ŠPECIFICKÝ CIEĽ	1.1.2 Zvýšenie počtu obyvateľov vytvorením kvalitných podmienok bývania v obci reagujúcich na potreby a požiadavky obyvateľov obce a potenciálnych občanov obce		
Popis špecifického cieľa	Špecifický cieľ sa zameriava na bytovú a domovú výstavbu a budovanie potrebnej infraštruktúry		
Doba realizácie			
2024 – 2030			
Opatrenia špecifického cieľa			
a) Budovanie novej infraštruktúry – inžinierskych sietí b) Výstavba nájomných bytov a domov c) Rekonštrukcia existujúcich budov na bývanie			
Operácie naplňajúce opatrenia špecifického cieľa			
Indikatívne projekty/zámery v obci Vrbovce	Poznámka	Odhadované náklady	
Výstavba nájomných bytov a domov	Spolupráca s externým investorom	-	
Kúpa pozemkov na domovú, príp. bytovú výstavbu		300 000 €	
Dodržiavanie komplexných územno-plánovacích regulatív pre udržateľný rozvoj obce		-	
Vytváranie podmienok pre ďalší rozvoj sietí technickej infraštruktúry k jestvujúcim a novo navrhovaným lokalitám na bývanie	Participácia na budovaní inžinierskych sietí	300 000 €	
Finančné náklady na špecifický cieľ			
Možné zdroje financovania		Odhadované náklady na operácie špecifického cieľa	
Rozpočet obce Štátny fond rozvoja bývania		600 000 €	
Merateľné ukazovatele			
Počet bytových jednotiek Počet domov Počet pozemkov			

STRATEGICKÝ CIEĽ	1.2. Využitie miestneho potenciálu pre rozvoj cestovného ruchu a rozvoj kultúrnych a voľnočasových aktivít	
ŠPECIFICKÝ CIEĽ	1.2.1 Podpora a obnova infraštruktúry cestovného ruchu	
Popis špecifického cieľa	Špecifický cieľ sa zameriava na podporu využitia potenciálu cestovného ruchu obce a to najmä prostredníctvom budovania a modernizácie špecifickej infraštruktúry cestovného ruchu v obci. Špecifický cieľ sa tiež zameriava na zvyšovanie informovanosti o cestovnom ruchu v obci a širšom okolí, zlepšením marketingových aktivít, integráciou turistických atrakcií v regióne, ako aj podpornej infraštruktúry, ako sú napríklad cyklotrasy a pod.	
Doba realizácie		
2024 – 2030		
Opatrenia špecifického cieľa		
a) rozvoj cestovného ruchu v nadväznosti na tradíciu širšieho regiónu b) budovania a modernizácie špecifickej infraštruktúry cestovného ruchu v meste		
Operácie naplňajúce opatrenia špecifického cieľa		
Indikatívne projekty/zámery v obci Vrbovce	Poznámka	Odhadované náklady
Budovanie nových cyklotrás vrátane infotabúľ v katastri obce Vrbovce		1 500 000 €
Budovanie náučných chodníkov vrátane infotabúľ		150 000 €
Rozšírenie bežkárskeho trás a príslušnej infraštruktúry		30 000 €
Vybudovanie jazdeckých trás a príslušnej infraštruktúry	Projekt regionálneho charakteru – žiadateľ KR-MAS	30 000 €
Doplnková cyklistická infraštruktúra (nabíjacie stanice pre elektrobicykle, odstavné miesta, stojany a pod.) a opatrenia na zvýšenie bezpečnosti		25 000 €
Budovanie cyklotrás - prepojenie turisticky zaujímavých lokalít, prepojenie regiónu - napr. Vrbovce/Turá Lúka, Vrbovce/Chvojníčka, Vrbovce/Sobotište, Vrbovce/ČR	Možnosť realizovať na viacero etáp v spolupráci s jednotlivými obcami.	1 500 000 €
Vybudovanie Infocentra a cykloturistického centra - Vytvorenie informačnej kancelárie, cykloturistického centra spojeného so servisom, nabíjačkou pre elektrobicykle, priestor na posedenie a občerstvenie		200 000 €

Finančné náklady na špecifický cieľ	
Možné zdroje financovania	Odhad nákladov na operácie špec. cieľa
Operačný program Slovensko Plán obnovy a odolnosti SR Rozpočet obce Program Interreg SR – ČR Strategický plán spoločnej poľnoh. politiky prostredníctvom KR - MAS	3 435 000 €
Merateľné ukazovatele	
Dĺžka novovybudovaných príp. zrekonštruovaných cyklotrás Počet prvkov doplnkovej cyklistickej infraštruktúry Dĺžka novovyznačených jazdeckých trás Dĺžka novovyznačených bežkárskych trás Dĺžka novovyznačených náučných chodníkov	

STRATEGICKÝ CIEĽ	1.2. Využitie miestneho potenciálu pre rozvoj cestovného ruchu a rozvoj kultúrnych a voľnočasových aktivít	
ŠPECIFICKÝ CIEĽ	1.2.2 Zachovanie kultúrno-historického potenciálu obce	
Popis špecifického cieľa	Špecifický cieľ sa zameriava na podporu využitia potenciálu kultúrneho bohatstva na území obce a to najmä prostredníctvom modernizácie/revitalizácie kultúrnych pamiatok a súvisiacej infraštruktúry na území obce.	
Doba realizácie		
2024 – 2030		
Opatrenia špecifického cieľa		
a) modernizácie/revitalizácie kultúrnych pamiatok a súvisiacej infraštruktúry na území obce		
Operácie naplňajúce opatrenia špecifického cieľa		
Indikatívne projekty/zámery v obci Vrbovce	Poznámka	Odhadované náklady
Dobudovanie a rozšírenie tradičného hospodárskeho dvora, tzv. Vrbovčianskej izby a múzea		400 000 €
Rekonštrukcia kultúrnej pamiatky- Rímskokatolícky kostol sv. Alžbety	Spolupráca s externým investorom	-
Rekonštrukcia/modernizácia priestorov knižnice	Rekonštrukcia a modernizácia interiérov	50 000 €
Digitalizácia služieb knižnice		10 000 €
Podpora zachovania tradičných remesiel – vybudovanie priestorov pre aktivity remeselníkov		100 000 €
Finančné náklady na špecifický cieľ		
Možné zdroje financovania		Odhad nákladov na operácie špec. cieľa
Operačný program Slovensko Plán obnovy a odolnosti SR Rozpočet obce Program Interreg SR – ČR		560 000 €
Merateľné ukazovatele		
Počet zveľadených objektov s kultúrno-historickým potenciálom		

STRATEGICKÝ CIEĽ	1.2. Využitie miestneho potenciálu pre rozvoj cestovného ruchu a rozvoj kultúrnych a voľnočasových aktivít	
ŠPECIFICKÝ CIEĽ	1.2.3 Podpora kultúrno-spoločenských podujatí a voľnočasových aktivít	
Popis špecifického cieľa	Špecifický cieľ sa zameriava na podporu využitia potenciálu kultúrneho dedičstva na území obce a to najmä prostredníctvom podpory organizácií, spolkov ako i kultúrnych podujatí. Tiež sa zameriava na oblasť športu a zdravého životného štýlu obyvateľov obce ako predpokladu zdravej komunity. Opatrenia cielia na dobudovanie a modernizáciu športovej infraštruktúry.	
Doba realizácie		
2024 – 2030		
Opatrenia špecifického cieľa		
a) podpora organizácií a inštitúcií kultúrneho života v obci b) podpora a rozvoj kultúrnych podujatí v obci c) podpora a rozvoj športových podujatí v obci d) podpora voľnočasových aktivít e) rekonštrukcia a modernizácia športových areálov		
Operácie naplňajúce opatrenia špecifického cieľa		
Indikatívne projekty/zámery v obci Vrbovce	Poznámka	Odhadované náklady
Vrbovce ako komunitná obec	Podpora komunitných činností v obci	-
Podpora kultúrnych podujatí (Vrbovčanský jarmek, Stretnutie priateľov na Troch kameňoch a pod.)		70 000 €
Vybudovanie viacúčelového športového areálu		200 000 €
Podpora športových podujatí		14 000 €
Vybudovanie voľnočasovej infraštruktúry		50 000 €
Podpora športových kolektívov	Podpora dobrovoľného hasičského zboru, futbalového klubu, členov stolnotenisového klubu a klubu otužilcov	70 000 €
Podpora a rozvoj dobrovoľníctva		14 000 €
Zlepšiť priestorové podmienky pre kultúrno-spoločenský život v obci		50 000 €
Rozvíjať spoluprácu so susednými obcami a ďalšími partnermi, aj cezhraničnými a medzinárodnými		40 000 €

Finančné náklady na špecifický cieľ	
Možné zdroje financovania	Odhad nákladov na operácie špec. cieľa
Operačný program Slovensko Plán obnovy a odolnosti SR Fond na podporu športu Rozpočet obce Program Interreg SR – ČR Strategický plán spoločnej poľnoh. politiky prostredníctvom KR - MAS	508 000 €
Merateľné ukazovatele	
Počet zveľadených prípadne vybudovaných športovísk či iných objektov na voľnočasové aktivity Počet podporených kultúrnych a športových podujatí	

Priorita 2: Rozvoj občianskej vybavenosti

STRATEGICKÝ CIEĽ	2.1 Zvýšenie kvality infraštruktúry verejných služieb	
ŠPECIFICKÝ CIEĽ	2.1.1 Zvýšenie kvality dopravnej infraštruktúry a bezpečnosti cestnej premávky	
Popis špecifického cieľa	Špecifický cieľ sa zameriava na zvýšenie kvality dopravnej infraštruktúry a bezpečnosti cestnej premávky prostredníctvom opravy miestnych komunikácií, chodníkov a parkovísk.	
Doba realizácie		
2024 – 2030		
Opatrenia špecifického cieľa		
a) budovanie a oprava chodníkov b) budovanie a oprava obecných komunikácií c) obnova autobusových zastávok d) budovanie a rekonštrukcia parkovísk e) inštalácie meračov rýchlosti		
Operácie naplňajúce opatrenia špecifického cieľa		
Indikatívne projekty/zámery v obci Vrbovce	Poznámka	Odhadované náklady
Vybudovanie a oprava chodníkov		500 000 €
Vybudovanie a oprava obecných komunikácií		1 000 000 €
Obnova autobusových zastávok		50 000 €
Rekonštrukcia a budovanie parkovísk		100 000 €
Inštalácia meračov rýchlosti pri každom vstupe do obce		25 000 €
Finančné náklady na špecifický cieľ		
Možné zdroje financovania		Odhad nákladov na operácie špec. cieľa
Operačný program Slovensko Plán obnovy a odolnosti SR Rozpočet obce Program Interreg SR – ČR Strategický plán spoločnej poľnoh. politiky prostredníctvom KR - MAS		1 675 000 €
Merateľné ukazovatele		
Dĺžka zrekonštruovaných miestnych komunikácií Dĺžka zrekonštruovaných chodníkov Počet zmodernizovaných autobusových zastávok Počet zrekonštruovaných príp. novovybudovaných parkovísk Počet nainštalovaných meračov rýchlosti		

STRATEGICKÝ CIEĽ	2.1 Zvýšenie kvality infraštruktúry verejných služieb	
ŠPECIFICKÝ CIEĽ	2.1.2 Modernizácia prostredia obce a jej okolia	
Popis špecifického cieľa	Špecifický cieľ sa zameriava na riešenia revitalizácie a úpravy verejných priestranstiev v obci.	
Doba realizácie		
2024 – 2030		
Opatrenia špecifického cieľa		
a) revitalizácia a úprava verejných priestranstiev b) revitalizácia a budovanie nových prvkov zelenej infraštruktúry c) zvyšovanie energetickej efektívnosti verejného osvetlenia		
Operácie naplňajúce opatrenia špecifického cieľa		
Indikatívne projekty/zámery v obci Vrbovce	Poznámka	Odhadované náklady
Zvýšenie energetickej efektívnosti verejného osvetlenia		200 000 €
Rekonštrukcia, údržba a úprava verejných priestranstiev v širšom okolí centra obce		300 000 €
Revitalizácia a ošetrovanie existujúcej zelene		10 000 €
Revitalizácia cintorína		30 000 €
Finančné náklady na špecifický cieľ		
Možné zdroje financovania		Odhad nákladov na operácie špec. cieľa
Operačný program Slovensko Plán obnovy a odolnosti SR Rozpočet obce Program Interreg SR – ČR Strategický plán spoločnej poľnoh. politiky prostredníctvom KR - MAS		540 000 €
Merateľné ukazovatele		
Počet zrekonštruovaných príp. zrevitalizovaných verejných priestranstiev, parkov a cintorínov Obnovené verejné osvetlenie		

STRATEGICKÝ CIEĽ	2.2 Zlepšenie stavu obecných objektov, školských zariadení a zlepšenie kvality služieb verejnej správy a vzdelávania		
ŠPECIFICKÝ CIEĽ	2.2.1 Skvalitnenie stavu objektov školských zariadení, dobudovanie potrebnej infraštruktúry a modernizácia ich vybavenia		
Popis špecifického cieľa	Špecifický cieľ sa zameriava na oblasť primárneho i predprimárneho vzdelávania. Opatrenia špecifického cieľa sa zameriavajú na budovanie a modernizáciu potrebnej infraštruktúry. Cieľ tiež zahŕňa aj opatrenia zamerané na inovácie v obsahu vzdelávania na podporu talentu, zdravého životného štýlu ako súčasť vzdelávacích a voľnočasových aktivít realizovaných na primárnom stupni vzdelávania.		
Doba realizácie			
2024 – 2030			
Opatrenia špecifického cieľa			
a) rekonštrukcia materskej školy b) rekonštrukcia základnej školy c) inovácie v oblasti výchovného systému vrátane modernizácie vybavenia zariadení primárneho i predprimárneho vzdelávania			
Operácie naplňajúce opatrenia špecifického cieľa			
Indikatívne projekty/zámery v obci Vrbovce	Poznámka	Odhadované náklady	
Rekonštrukcia Materskej školy		250 000 €	
Rekonštrukcia základnej školy – oprava strechy, kotolne, zvýšenie energetickej efektívnosti	Oprava strechy, kotolne, zvýšenie energetickej efektívnosti	1 100 000 €	
Modernizácia učební ZŠ a školskej knižnice	V prvej etape modernizácia PC učebne	100 000 €	
Modernizácia vybavenia ZŠ		100 000 €	
Finančné náklady na špecifický cieľ			
Možné zdroje financovania		Odhad nákladov na operácie špec. cieľa	
Operačný program Slovensko Plán obnovy a odolnosti SR Rozpočet obce		1 550 000 €	
Merateľné ukazovatele			
Počet zrekonštruovaných príp. zmodernizovaných zariadení školskej infraštruktúry			

STRATEGICKÝ CIEĽ	2.2 Zlepšenie stavu obecných objektov, školských zariadení a zlepšenie kvality služieb verejnej správy a vzdelávania	
ŠPECIFICKÝ CIEĽ	2.2.2 Skvalitnenie stavu budov v majetku obce a objektov verejného záujmu	
Popis špecifického cieľa	Špecifický cieľ sa zameriava na podporu verejných služieb na území obce a to najmä prostredníctvom modernizácie/revitalizácie súvisiacej infraštruktúry.	
Doba realizácie		
2024 – 2030		
Opatrenia špecifického cieľa		
a) modernizácia/revitalizácia objektov samosprávy na území obce		
Operácie naplňajúce opatrenia špecifického cieľa		
Indikatívne projekty/zámery v obci Vrbovce	Poznámka	Odhadované náklady
Rekonštrukcia a modernizácia budovy hasičskej zbrojnice		100 000 €
Výstavba garáže a skladu pri dome smútku		100 000 €
Rekonštrukcia a modernizácia obecného úradu		50 000 €
Rekonštrukcia a modernizácia miestneho rozhlasu - vytvorenie systému automatického zasielania SMS správ občanom		50 000 €
Rekonštrukcia bývalej policajnej budovy		200 000 €
Rekonštrukcia budovy bývalej materskej školy		200 000 €
Rekonštrukcia budovy bývalej knižnice		200 000 €
Finančné náklady na špecifický cieľ		
Možné zdroje financovania		Odhad nákladov na operácie špec. cieľa
Operačný program Slovensko Ministerstvo financií SR Rozpočet obce		900 000 €
Merateľné ukazovatele		
Počet zrekonštruovaných príp. zmodernizovaných objektov samosprávy na území obce		

STRATEGICKÝ CIEĽ	2.2 Zlepšenie stavu obecných objektov, školských zariadení a zlepšenie kvality služieb verejnej správy a vzdelávania	
ŠPECIFICKÝ CIEĽ	2.2.3 Inteligentná obec Vrbovce (smart village)	
Popis špecifického cieľa	Špecifický cieľ sa zameriava na budovanie a podporu SMART služieb a digitalizácie v oblasti spravovania a využívania komplexných informácií v širokej škále oblastí (hospodárstvo, doprava, školstvo, zdravotníctvo, sociálne služby, kultúra a služby cestovného ruchu atď.).	
Doba realizácie		
2024 – 2030		
Opatrenia špecifického cieľa		
a) moderný a komplexný informačný systém obce pre zdieľanie informácií v širokej škále služieb v rôznych oblastiach b) budovanie infraštruktúry OcÚ pre poskytovanie nových a skvalitňovanie existujúcich služieb obyvateľom mesta c) digitalizácia služieb pre verejnosť d) digitalizácia plánovania a plánovania obce		
Operácie naplňajúce opatrenia špecifického cieľa		
Indikatívne projekty/zámery v obci Vrbovce	Poznámka	Odhadované náklady
Vyhotovenie nového digitálneho územného plánu obce Vrbovce a plánovacích dokumentácií		50 000 €
Zvýšenie dostupnosti systémov a lepšie využívanie údajov obce Vrbovce		20 000 €
Modernizácia a rozšírenie káblovej televízie		40 000 €
Vybudovanie optickej siete v obci	Externý dodávateľ - Západoslovenská distribučná, a. s.	-
Dobudovanie a modernizácia kamerového systému obce		20 000 €
Zvyšovať kvalitu verejných služieb obecnej samosprávy		10 000 €
Vybudovanie elektronických úradných tabúl - zlepšenie informovanosti občanov a turistov		50 000 €
Nákup elektromobilu pre potreby obce		50 000 €
Vybudovanie nabíjacej stanice pre elektromobily		10 000 €

Finančné náklady na špecifický cieľ	
Možné zdroje financovania	Odhad nákladov na operácie špec. cieľa
Operačný program Slovensko Ministerstvo financií SR Rozpočet obce	250 000 €
Merateľné ukazovatele	
Počet aktivít smerujúcich k SMART VILLAGE	

STRATEGICKÝ CIEĽ	2.3 Skvalitnenie sociálnej a zdravotnej starostlivosti	
ŠPECIFICKÝ CIEĽ	2.3.1 Modernizácia objektov a vybavenia zariadení sociálnej a zdravotnej infraštruktúry a skvalitnenie služieb v oblasti sociálnej sféry	
Popis špecifického cieľa	Špecifický cieľ sa zameriava na oblasť sociálnych a zdravotných služieb poskytovaných na území obce. Obsahuje opatrenia smerujúce k budovaniu novej a modernizácií existujúcej infraštruktúry sociálnych služieb a kompletizácie štruktúry poskytovaných sociálnych služieb. Opatrenia cielia i na podporu terénnych a podporných služieb komunitného charakteru umožňujúce stabilizáciu klienta v domácom prostredí. Zameriava sa na opatrenia smerujúce ku budovaniu novej a modernizácií existujúcej infraštruktúry zdravotníctva.	
Doba realizácie		
2024 – 2030		
Opatrenia špecifického cieľa		
a) podpora seniorov, zdravotne ťažko postihnutých a rodín s deťmi a osôb v nepriaznivej rodinnej situácii b) budovanie siete sociálnych služieb so zabezpečením dostupnosti služieb v súlade s potrebami komunity c) rekonštrukcia infraštruktúry zdravotníckych služieb d) modernizácia vybavenia		
Operácie naplňajúce opatrenia špecifického cieľa		
Indikatívne projekty/zámery v obci Vrbovce	Poznámka	Odhadované náklady
Rekonštrukcia obecnej budovy na denný stacionár pre seniorov		200 000 €
Vybudovanie komunitného centra		100 000 €
Vytvorenie domácej opatrovateľskej služby		60 000 €
Vybudovanie zariadenia pre seniorov v obci – pre max. 12 klientov		1 200 000 €
Vytvorenie skladových priestorov pre zdravotnícke pomôcky (polohovateľné postele, invalidné vozíky, chodítka pre seniorov a pod.) a ich nákup pre potreby obyvateľov obce		100 000 €
Rekonštrukcia a modernizácia budovy zdravotného strediska		50 000 €
Zabezpečiť kvalitné zdravotné služby pre všetky kategórie obyvateľov		15 000 €
Finančné náklady na špecifický cieľ		

Možné zdroje financovania	Odhad nákladov na operácie špec. cieľa
Operačný program Slovensko Plán obnovy a odolnosti SR Ministerstvo práce SR Rozpočet obce	1 725 000 €
Merateľné ukazovatele	
Počet zrekonštruovaných príp. novovybudovaných zariadení sociálnych a zdravotných služieb	

Priorita 3: Zvýšenie kvality životného prostredia

STRATEGICKÝ CIEĽ	3.1 Zvýšenie odvádzania a čistenia komunálnych vôd a zásobovania obyvateľstva pitnou vodou		
ŠPECIFICKÝ CIEĽ	3.1.1 Dobudovanie kanalizačnej siete		
Popis špecifického cieľa	Špecifický cieľ sa zameriava na dobudovanie kanalizačnej siete na území obce.		
Doba realizácie			
2024 – 2030			
Opatrenia špecifického cieľa			
a) vybudovanie kanalizácie v centrálnej časti obce			
Operácie napĺňajúce opatrenia špecifického cieľa			
Indikatívne projekty/zámery v obci Vrbovce	Poznámka	Odhadované náklady	
Vybudovanie novej kanalizácie v centrálnej časti obce		10 000 000 €	
Vybudovanie domových čističiek	Realizovať bude BVS - obec podporí individuálne riešenia občanov	-	
Finančné náklady na špecifický cieľ			
Možné zdroje financovania		Odhad nákladov na operácie špec. cieľa	
Operačný program Slovensko Plán obnovy a odolnosti SR Rozpočet BVS		10 000 000 €	
Merateľné ukazovatele			
Vybudovaná kanalizácia v centrálnej časti obce			

STRATEGICKÝ CIEĽ	3.1 Zvýšenie odvádzania a čistenia komunálnych vôd a zásobovania obyvateľstva pitnou vodou	
ŠPECIFICKÝ CIEĽ	3.1.2 Dobudovanie vodovodnej siete	
Popis špecifického cieľa	Špecifický cieľ sa zameriava na dobudovanie vodovodnej siete na území obce.	
Doba realizácie		
2024 – 2030		
Opatrenia špecifického cieľa		
a) dobudovanie vodovodnej siete na území obce b) oprava a sprevádzkovanie obecných studní		
Operácie naplňajúce opatrenia špecifického cieľa		
Indikatívne projekty/zámery v obci Vrbovce	Poznámka	Odhadované náklady
Prívod pitnej vody Myjava (časť Turá Lúka) – Vrbovce	Realizovať bude BVS	-
Modernizácia a rozšírenie verejného vodovodu v centrálnej časti obce		100 000 €
Zabezpečenie nových zdrojov pitnej vody pre verejný vodovod	Kopané a vŕtané studne v blízkosti už využívaných vodných zdrojov	50 000 €
Oprava a sprevádzkovanie obecných studní		30 000 €
Finančné náklady na špecifický cieľ		
Možné zdroje financovania		Odhad nákladov na operácie špec. cieľa
Operačný program Slovensko Plán obnovy a odolnosti SR Rozpočet BVS Rozpočet obce		180 000 €
Merateľné ukazovatele		
Dĺžka dobudovaného verejného vodovodu		

STRATEGICKÝ CIEĽ	3.2 Využitie obnoviteľných zdrojov energie	
ŠPECIFICKÝ CIEĽ	3.2.1 Investície do využívania obnoviteľných zdrojov energie	
Popis špecifického cieľa	Špecifický cieľ sa zameriava na podporu riešení s využitím obnoviteľných zdrojov energie.	
Doba realizácie		
2024 – 2030		
Opatrenia špecifického cieľa		
a) zavedenie OZE v systémoch zásobovania energiou b) inštalácia fotovoltických zariadení pre obecné budovy		
Operácie naplňajúce opatrenia špecifického cieľa		
Indikatívne projekty/zámery v obci Vrbovce	Poznámka	Odhadované náklady
Zavedenie OZE v systémoch zásobovania energiou vo verejných budovách obce	Tepelné čerpadlá	30 000 €
Fotovoltické zariadenie pre obecné budovy		40 000 €
Finančné náklady na špecifický cieľ		
Možné zdroje financovania		Odhad nákladov na operácie špec. cieľa
Operačný program Slovensko Plán obnovy a odolnosti SR Rozpočet obce Program Interreg Envirofond		70 000
Merateľné ukazovatele		
Počet aktivít vykonaných na využívanie obnoviteľných zdrojov energie Počet objektov zo zníženou energetickou náročnosťou		

STRATEGICKÝ CIEĽ	3.3 Podpora odpadového hospodárstva a prevencia pred povodňami		
ŠPECIFICKÝ CIEĽ	3.3.1 Rozšírenie a modernizácia odpadového hospodárstva		
Popis špecifického cieľa	Špecifický cieľ sa zameriava na zvyšovanie efektivity zberu, manažmentu, spracovania a zhodnocovania odpadov, ako aj redukciu vzniku odpadov, najmä komunálneho zmesového odpadu a komunálneho odpadu, ale aj stavebného odpadu, biologického odpadu a i.		
Doba realizácie			
2024 – 2030			
Opatrenia špecifického cieľa			
a) budovanie infraštruktúry na efektívne spracovanie odpadov			
Operácie naplňajúce opatrenia špecifického cieľa			
Indikatívne projekty/zámery v obci Vrbovce	Poznámka	Odhadované náklady	
Skvalitnenie triedenia odpadov - dobudovanie zberného miesta		100 000 €	
Propagácia separovaného zberu, kompostovania, zhodnocovania odpadov a osвета		10 000 €	
Finančné náklady na špecifický cieľ			
Možné zdroje financovania		Odhad nákladov na operácie špec. cieľa	
Operačný program Slovensko Plán obnovy a odolnosti SR Rozpočet obce Envirofond		110 000 €	
Merateľné ukazovatele			
Počet aktivít vykonaných na zlepšenie odpadového hospodárstva			

STRATEGICKÝ CIEĽ	3.4 Prevencia pred povodňami a ochrana povrchových vôd		
ŠPECIFICKÝ CIEĽ	3.4.1 Protipovodňové opatrenia		
Popis špecifického cieľa	Špecifický cieľ sa zameriava na zavádzanie preventívnych protipovodňových opatrení a na ochranu povrchových vôd.		
2024 – 2030			
Opatrenia špecifického cieľa			
a) zavedené protipovodňové opatrenia			
Operácie naplňajúce opatrenia špecifického cieľa			
Indikatívne projekty/zámery v obci Vrbovce	Poznámka	Odhadované náklady	
Spracovanie štúdie na realizáciu protipovodňových aktivít		20 000 €	
Vodozádržné opatrenia		20 000 €	
Zabezpečiť priebežnú údržbu významného vodného toku Teplica a jeho prítokov	Externe zabezpečí Slovenský vodohospodársky podnik	-	
Finančné náklady na špecifický cieľ			
Možné zdroje financovania		Odhad nákladov na operácie špec. cieľa	
Envirofond Rozpočet obce		40 000 €	
Merateľné ukazovatele			
Počet zavedených protipovodňových opatrení			

4.2 FINANČNÝ PLÁN

Pre finančné krytie implementácie PHRSR obce Vrbovce pre roky 2023 – 2030 sa primárne identifikujú nasledujúce zdroje:

- Operačný program Slovensko (EŠIF)
- Rozpočet obce Vrbovce

Ako doplnkové zdroje sú identifikované:

- Plán obnovy a odolnosti SR
- Program Interreg SR – ČR
- Envirofond
- Fond na podporu športu
- Strategický plán spoločnej poľnoh. politiky prostredníctvom KR - MAS

Na základe stavu pripravenosti jednotlivých projektových zámerov/projektov je možné odhadnúť potrebné zdroje na krytie implementácie jednotlivých strategických cieľov následne:

Tabuľka 19 Finančný plán PHRSR Vrbovce

	Odhadovaná suma v €
PRIORITA 1 - EKONOMICKÝ ROZVOJ OBCE	
1.1. Vytvorenie kvalitných podmienok pre rozvoj podnikania a bývania	670 000 €
1.2. Využitie miestneho potenciálu pre rozvoj cestovného ruchu a rozvoj kultúrnych a voľnočasových aktivít	4 503 000 €
PRIORITA 2 - ROZVOJ OBČIANSKEJ VYBAVENOSTI	
2.1. Zvýšenie kvality infraštruktúry verejných služieb	2 215 000 €
2.2. Zlepšenie stavu obecných objektov, školských zariadení a zlepšenie kvality služieb verejnej správy a vzdelávania	2 700 000 €
2.3 Skvalitnenie sociálnej a zdravotnej starostlivosti	11 725 000 €
PRIORITA 3 - ZVÝŠENIE KVALITY ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA	
3.1. Zvýšenie odvádzania a čistenia komunálnych vôd a zásobovania obyvateľstva pitnou vodou	180 000 €
3.2. Využitie obnoviteľných zdrojov energie	70 000 €
3.3 Podpora odpadového hospodárstva a prevencia pred povodňami	110 000 €
3.4 Prevencia pred povodňami a ochrana povrchových vôd	40 000 €
SPOLU	22 213 000 €

Uvedené sumy predstavujú potrebnú hodnotu finančného krytia pre zámery, ktoré boli zadefinované. Tieto sa budú priebežne aktualizovať, či už v kontexte ich realizácie, resp. meniacej sa potreby územia prípadne v kontexte vyhlasovaných výziev na financovanie zo zdrojov EŠIF a Plánu obnovy a odolnosti SR. Pri takýchto investíciách za 7 rokov by mohla byť priemerná ročná investícia do zámerov 3 173 285,70 EUR. Ak by sa obci podarilo na projekty využívať dotačné schémy v priemernej výške cca 70 %, potom by bolo treba do daných aktivít zainvestovať cca 951 985,71 EUR ročne z obecného rozpočtu.

4.3 AKČNÝ PLÁN

p.č.	Projektový zámer	Termín realizácie	Príslušnosť zámeru ku Špecifickému cieľu PHRSR
1	Kúpa pozemkov na domovú, príp. bytovú výstavbu	2024 - 2030	1.1.2
2	Dodržiavanie komplexných územno-plánovacích regulatív pre udržateľný rozvoj obce	2024 - 2030	1.1.2
3	Dobudovanie a rozšírenie tradičného hospodárskeho dvora, tzv. Vrbovčianskej izby a múzea	2024 - 2025	1.2.2
4	Rekonštrukcia kultúrnej pamiatky-Rímskokatolícky kostol sv. Alžbety	2024 - 2025	1.2.2
5	Vrbovce ako komunitná obec	2024 - 2030	1.2.3
6	Podpora kultúrnych podujatí	2024 - 2030	1.2.3
7	Podpora športových podujatí	2024 - 2030	1.2.3
8	Podpora športových kolektívov	2024 - 2030	1.2.3
9	Podpora a rozvoj dobrovoľníctva	2024 - 2030	1.2.3
10	Vybudovanie a oprava chodníkov	2024 - 2025	2.1.1
11	Vybudovanie a oprava obecných komunikácií	2024 - 2025	2.1.1
12	Obnova autobusových zastávok	2024 - 2025	2.1.1
13	Inštalácia meračov rýchlosti pri každom vstupe do obce	2024 - 2025	2.1.1
13	Zvýšenie energetickej efektívnosti verejného osvetlenia	2024 - 2025	2.1.2
14	Revitalizácia cintorína	2024 - 2025	2.1.2
15	Rekonštrukcia Materskej školy	2024 - 2025	2.2.1
16	Rekonštrukcia základnej školy – oprava strechy, kotolne, zvýšenie energetickej efektívnosti	2024 - 2025	2.2.1
17	Modernizácia učební ZŠ a školskej knižnice	2024 - 2025	2.2.1
18	Výstavba garáže a skladu pri dome smútku	2024 - 2025	2.2.2
19	Rekonštrukcia bývalej policajnej budovy	2024 - 2025	2.2.2
20	Modernizácia a rozšírenie káblovej televízie	2024 - 2025	2.2.3
21	Vybudovanie zariadenia pre seniorov v obci – pre max. 12 klientov	2024 - 2025	2.3.1
22	Vytvorenie skladových priestorov pre zdravotnícke pomôcky (polohovateľné postele, invalidné vozíky, chodítka pre seniorov a pod.) a ich nákup pre potreby obyvateľov obce	2024 - 2025	2.3.1
23	Rekonštrukcia a modernizácia budovy zdravotného strediska	2024 - 2025	2.3.1
24	Zabezpečenie nových zdrojov pitnej vody pre verejný vodovod	2024 - 2025	3.1.2
25	Oprava a sprevádzkovanie obecných studní	2024 - 2025	3.1.2
26	Skvalitnenie triedenia odpadov - dobudovanie zberného miesta	2024 - 2025	3.3.1
27	Propagácia separovaného zberu, kompostovania, zhodnocovania odpadov a osвета	2024 - 2030	3.3.1

4.4 MONITOROVANIE A HODNOTENIE

Obec Vrbovce počas implementácie stanovenej stratégie v rámci PHRSR do roku 2030 rešpektuje nasledujúce základné princípy:

- **plánovanie a koordinácia** – spôsob plánovania jednotlivých aktivít smerom k efektívnemu napĺňaniu stanovených cieľov,
- **partnerstvo** – založené na spolupráci medzi jednotlivými kľúčovými aktérmi relevantnými pre tento dokument, ako aj širokou verejnosťou tak, aby sa zabezpečila koordinácia jednotlivých navrhovaných aktivít. Zabezpečovanie a podpora partnerstiev sú nevyhnutné nielen na úrovni obce, ale i v kontexte širších súvislostí a vzťahov kraja a ostatných územných celkov v rámci širokého regiónu,
- **subsidiarita** – zabezpečenie realizácie navrhovaných aktivít na úrovni, na ktorej je to najefektívnejšie.

Kľúčovou podmienkou implementácie tohto strategického dokumentu je jasné stanovenie inštitucionálneho a organizačného zabezpečenia. V tejto časti sú definované jednotlivé zodpovedné orgány ako aj činnosti, ktoré spadajú do ich kompetencie.

Na realizácii sa podieľa riadiaci orgán, výkonný orgán, kontrolný orgán a finančný orgán, medzi ktorými dochádza ku koordinácii a výmene relevantných informácií.

Riadiacim orgánom zodpovedným za implementáciu a koordináciu je Obecné zastupiteľstvo obce Vrbovce v zmysle platnej legislatívy v SR. Koordinácia je nevyhnutná najmä v prípade nasledujúcich zámerov a projektov:

- a. Projekty, ktoré sú financované z Operačného programu Slovensko zo zdrojov alokovaných na implementáciu Integrovanej územnej stratégie Trenčianskeho samosprávneho kraja prostredníctvom tzv. strategicko-plánovacích regiónov (SPR). V takomto prípade je Kooperačná rada informovaná, za účelom koordinácie rozvojových aktivít resp. Integrovaných územných investícií (zdroje EŠIF).
- b. Projekty, ktoré sú financované z Operačného programu Slovensko prostredníctvom dopytovo-orientovaných výziev vyhlasovaných jednotlivými relevantnými orgánmi. V takomto prípade je vhodné, aby Kooperačná rada bola informovaná, za účelom koordinácie rozvojových aktivít a tiež z dôvodu zamedzenia duplicitného financovania z rovnakého zdroja (zdroje EŠIF).

Riadiaci orgán je zodpovedný, okrem koordinácie implementácie jednotlivých aktivít, aj za schvaľovanie monitorovacích a hodnotiacich správ, ktoré na základe aktuálneho stavu naplnenia aktivít vypracuje výkonný orgán. Pri schvaľovaní monitorovacích a hodnotiacich správ berie riadiaci orgán do úvahy pripomienky predložené kontrolným orgánom.

Výkonný orgán, ktorým je pracovná skupina, dohliada na realizáciu jednotlivých aktivít. Pracovná skupina sa skladá zo zamestnancov obecného úradu, externých odborných pracovníkov a ďalších prizvaných expertov. Kompetencie výkonného orgánu tvorí okrem iného aj vypracovanie monitorovacích a hodnotiacich správ, ktoré odzrkadľujú stav realizácie

stanovenej rozvojovej stratégie. Monitorovacie a hodnotiace správy spracovávané v pravidelných 12 mesačných intervaloch a prostredníctvom nich prebieha proces monitorovania a hodnotenia. Tieto vypracované monitorovacie a hodnotiace správy sú predložené na posúdenie a pripomienkovanie kontrolnému orgánu a následne sú uverejnené pre širokú verejnosť. Do kompetencie výkonného orgánu spadá i každoročná aktualizácia dokumentu a akčného plánu príslušného pre nasledujúci rok, ktoré následne schvaľuje riadiaci orgán.

Do pôsobnosti výkonného orgánu spadá aj finančný manažment implementácie PHRSR. Výkon finančného manažmentu je realizovaný primárne zamestnancami mestských resp. obecných úradov.

Pre širokú verejnosť je nutné zabezpečiť prístup k informáciám, a to pravidelným zverejňovaním monitorovacích a hodnotiacich správ na webovej stránke samosprávneho kraja vrátane stručného prehľadu znázorňujúceho postup a súčasný stav realizácie rozvojovej stratégie. Za prípravu tohto prehľadu a za zverejňovanie monitorovacích a hodnotiacich správ je zodpovedný výkonný orgán.

Proces monitorovania a hodnotenia zabezpečuje naplnenie definovanej vízie, špecifických cieľov až po konkrétne aktivity stanovenej rozvojovej stratégie. Tento proces spoluvytvára jasný kontrolný mechanizmus reprezentujúci spätnú väzbu znázorňujúcu priebeh implementácie, jej aktuálny stav a jeho porovnanie s plánovaným harmonogramom. Získané informácie umožňujú vykonanie intervencií vedúcich buď k zosúladieniu skutočných aktivít s plánom alebo k nevyhnutnej revízii dokumentu. Proces monitorovania a proces hodnotenia prebiehajú spravidla paralelne.

Proces monitorovania a proces hodnotenia podľa celkovej schémy inštitucionálneho a procesného zabezpečenia realizácie pozostáva z nasledujúcich krokov: vypracovávanie, posudzovanie, pripomienkovanie a schvaľovanie monitorovacích a hodnotiacich správ, pričom tieto činnosti prebiehajú v kompetencii jednotlivých orgánov a v spolupráci s verejnosťou. Počas procesu monitorovania a hodnotenia budú využívané interim, teda priebežné monitorovacie a hodnotiace správy, spracované počas realizácie aktivít, a ex post, správy následné, spracované po realizácii aktivít. Monitorovacie a hodnotiace správy pre aktivity financované zo zdrojov samosprávneho kraja sú spracovávané pravidelne v intervale každých 12 mesiacov. Monitorovacie a hodnotiace správy aktivít financovaných z externých zdrojov (primárne operačné programy, medzinárodné programy) budú vypracovávané v časových intervaloch stanovených v jednotlivých výzvach príslušných ku konkrétnym aktivitám.

5 ZÁVER

Schválenie PHRSR							
Názov dokumentu	Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Vrbovce na roky 2024 - 2030						
Štruktúra dokumentu	Časť 1 – Úvodná časť Úvodná časť obsahuje všeobecné informácie o PHRSR a vysvetlenie pre aký účel bolo tvorené. Časť 2 – Analytická časť Analytická časť obsahuje komplexné hodnotenie a analýzu východiskovej situácie obce s väzbami na širšie územie. Časť 3 – Strategická časť Táto časť obsahuje stratégiu rozvoja územia pri zohľadnení jeho vnútorných špecifik a určuje hlavné ciele a priority rozvoja obce. Časť 4 – Implementačná a finančná časť Obsahuje najmä zoznam opatrení a aktivít na zabezpečenie realizácie PHSR. Zameriava sa na popis postupov inštitucionálneho a organizačného zabezpečenia realizácie PHRSR obce, systém monitorovania a hodnotenia plnenia PHRSR s ustanovením merateľných ukazovateľov, tiež vecný a časový harmonogram realizácie PHRSR formou akčných plánov. Obsahuje finančné zabezpečenie jednotlivých opatrení a aktivít.						
Spracovanie	Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Vrbovce na roky 2024 - 2030 (ďalej len „PHSR 2024 - 2030“) bol spracovaný v období november 2022 - november 2023. PHSR bol spracovaný externými odborníkmi v spolupráci s pracovníkmi Kopaničiarsky región – miestna akčná skupina (ďalej len KR - MAS) a pracovníkmi samosprávy. Pracovný tím bol zložený z vedenia obce, zamestnancov OcÚ, poslancov OcZ, podnikateľov, tretieho sektora a členov komisií. Zapojenie verejnosti a komunikácia s verejnosťou: zapojenie prostredníctvom dotazníkového prieskumu, informovanie prebiehalo formou www stránky, prostredníctvom zasadnutí OcZ. <i>Stretnutie riadiaceho tímu:</i> 4. 10. 2022 21. 12. 2022 14. 6. 2023 15. 11. 2023 23. 11. 2023 Komunikácia s verejnosťou prebiehala prostredníctvom vyplňania dotazníkov občanmi obce Vrbovce. Dotazník bol vyplňaný v rámci domácností. <table border="1"> <tr> <td>Rozdaných</td><td>100</td></tr> <tr> <td>Vrátených</td><td>62</td></tr> <tr> <td>% vrátených dotazníkov</td><td>62 %</td></tr> </table> Náklady na tlač i spracovanie boli financované z rozpočtu KR - MAS.	Rozdaných	100	Vrátených	62	% vrátených dotazníkov	62 %
Rozdaných	100						
Vrátených	62						
% vrátených dotazníkov	62 %						
Prerokovanie	Verejné pripomienkovanie prebiehalo v termíne. Dokument bol uverejnený na internetovej stránke obce Vrbovce a informačných tabuliach obce Vrbovce. Počas verejného pripomienkovania neboli doručené žiadne pripomienky.						
Schválenie	13.12.2023						